

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Renée Waumans
r.waumans@nijmegen.nl
T 024 – 329 20 20

Datum 26 april 2018
Betreft Aanbieden verslaglegging Stadsconferentie
14 april jl.

Geachte leden van de raad,

Op zaterdag 14 april jl. hebben we in het kader van de coalitieonderhandeling 2018-2022 een Stadsconferentie georganiseerd om input uit de stad op te halen ten behoeve van het coalitieakkoord.

Graag bieden we uw raad de verslaglegging van deze conferentie aan. Het betreft verslagen van de rondetafelgesprekken en input die via flipovervellen aan ons is aangeboden.

In het coalitieakkoord treft u diverse suggesties en ideeën aan die in het akkoord een plek hebben gekregen.

Met vriendelijke groeten,
Namens de coalitiepartijen
GroenLinks, D66 en SP

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

Nijmegen

Stadsconferentie 14 april

praat mee over Nijmegen!

Inhoudsopgave

Rondetafelgesprek Energietransitie	3
Energietransitie	3
Windturbines nabij Weurt.....	4
Kosten energietransitie hybride coöperatie.....	5
Het proces naar energietransitie.....	6
Verduurzamen particuliere woning	7
FLIPOVERVELLEN Energietransitie	8
Vindt u klimaat en duurzaamheid een belangrijk thema voor de stad? Wat vindt u dat er moet gebeuren?.....	8
Hoe zorgen we dat veel meer woningen energiezuiniger worden? Hoe houden we dat voor iedereen betaalbaar?.....	8
Bestaande woonwijken van het gas af: kan dat? Hoe zorg je daarbij voor draagvlak in zo'n wijk?	8
Kan de gemeente bijdragen aan meer duurzaam en energiezuinig gedrag van bewoners?	9
Rondetafelgesprek Zorg & Welzijn.....	10
FLIPOVERVELLEN Zorg & Welzijn.....	13
Vindt u dat de gemeente genoeg doet voor mensen die zorg en steun nodig hebben? Wat zou er moeten veranderen?.....	13
Hoe zorgen we dat iedereen de zorg krijgt die hij / zij nodig heeft, maar beperken we toch de steeds verder stijgende kosten?	14
Hoe ervaart u de wijkteams? Wat kan er verbeteren?	14

Wat vindt u van de Jeugdzorg? Wat kan er verbeteren?	14
Wat vindt u van de hulp in de huishouding? Wat kan er verbeteren?	14
Rondetafelgesprek Werk & Inkomen	18
FLIPOVERVELLEN Werk en Inkomen	22
In Nijmegen zijn meer dan 20.000 mensen werkeloos of arbeidsongeschikt. Doet de gemeente genoeg om deze mensen weer aan het werk te helpen? Wat zou er kunnen verbeteren?	22
Vindt u armoedebestrijding een belangrijke taak van de gemeente?	22
Hoe kan de gemeente zorgen voor meer werkgelegenheid?	23
Rondetafelgesprek Aantrekkelijke stad én aantrekkelijke wijken.....	24
CLUSTER Wonen, huren, de wijk	24
CLUSTER Cultuur.....	26
CLUSTER Huis voor de Binnenstad	26
CLUSTER: Universiteit	27
FLIPOVERVELLEN Aantrekkelijke stad én aantrekkelijke wijken.....	28
INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN AANTREKKELIJKE EN LEEFBARE WIJKEN. 28	
Doet de gemeente genoeg aan leefbaarheid in uw wijk? Wat kan verbeteren?	28
Hoe beoordeelt u het onderhoud van de openbare ruimte? Wat kan verbeteren?	31
Wat vindt u van het voorzieningenniveau van uw wijk? Wat kan verbeteren?	31
Hoe wilt u zelf invloed hebben op het groen of voorzieningen in uw wijk?.....	31
Voelt u zich veilig in uw wijk? Hebt u tips?	32
INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN CULTURELE VOORZIENINGEN.....	33
Wat vindt u van het cultuuraanbod in Nijmegen? Wat kan verbeteren?	33
Vindt u de binnenstad voldoende aantrekkelijk? Wat kan verbeteren?.....	33
Zorgen we voor een bruisende binnenstad, die tegelijkertijd leefbaar blijft voor bewoners?.....	33
INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN BOUWEN EN WONEN	34
Zorgt de gemeente voor voldoende woningen? Wat kan beter?	34
Voor welke groepen moet de gemeente zich vooral inspannen: huurders of kopers? Dure of goedkope woningen? Studentenhuisvesting?	34
Hoe zorgen we dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen huis kunnen blijven wonen?.....	34
INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN VERKEER	36
Wat zouden we kunnen doen zodat mensen binnen de stad vaker de fiets of OV gebruiken?	36
Wat vindt u van het openbaar vervoer (bus, Breng Flex, trein) in Nijmegen? Wat kan beter / anders?	36
Wat vindt u van de bereikbaarheid van de binnenstad/voorzieningen per auto/OV/fiets? Wat kan verbeteren?	36
Wat vindt u van de parkeervoorzieningen in de (binnen)stad? En de tarieven?	36
Wat vindt u van de fietsparkeervoorzieningen in de binnenstad?	36

DEELVERSLAG 1 11.45 – 12.30u	
Rondetafelgesprek Energietransitie	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!
Rondetafelgesprek Energietransitie Nijmegen is European Green Capital. We lopen in duurzaamheid voorop ten opzichte van veel andere steden. Toch is het een enorme uitdaging om dit komende jaren verder waar te maken. 1. Hoe zorgen we ervoor dat Nijmegen de komende jaren een forse versnelling krijgt in energiebesparing en het gebruik van duurzame energie? 2. Hoe kan iedereen hieraan gelijkwaardig meedoen? Houden we het voor iedereen betaalbaar?	

Gespreksleider: April Ranshuijsen (Fractievoorzitter GroenLinks)

Actieve deelnemers stadsconferentie: Ronald Aalders (MC De Broeikas / MP), Carin Hereijgers, Ine van den Heuvel (inwoner Weurt), Floris Jousma (Clean Mobility Center), Otto Kokke (burger), Hans Lennink (Accio, betr. huurdersvereniging Talis), Valentijn Muijt (burger), Maarten Mulder (Huis voor de Binnenstad), Richard Thijssen (ondernemer), Hans Verwer (burger), Johan Vollenbrood (MOB Nijmegen) en Anneklaar Wijnants (Natuurmonumenten)

Bezoekers: Ongeveer 30 personen

Verslag: Verslagbureau More Support (Wamel)

De gespreksleider opent de bijeenkomst. Ze nodigt de niet-politiek-actieve aanwezigen uit om aan de gesprekstafel plaats te nemen en deel te nemen aan het gesprek. De intentie is om een debat met de burgers te voeren en 'informatie op te halen'. De rol van de aanwezige politici is vooral om te luisteren. Zij worden verzocht op de publieke tribune plaats te nemen.

De gespreksleider stelt zich voor en vraagt wie wil reageren op de twee voorliggende vragen.

Energietransitie

De heer Vollenbrood geeft aan dat er in Nijmegen veel discussie plaatsvindt over de wenselijkheid om over te stappen naar een warmtenet en zo ja, wat voor warmtenet? Via de juridische weg zijn de vergunningen voor oprichting van een biomassacentrale vernietigd. Inmiddels heeft ENGIE laten weten dat dit initiatief niet doorgaat.

Persoonlijk denkt spreker dat voor de toekomst gedacht moet worden aan een lage temperatuur warmtenet en niet aan een hoge temperatuur waternet. Met een hoge temperatuur warmtenet wordt het water op ongeveer negentig/honderd graden opgeslagen. Wanneer er sprake is van woningen met vloerverwarming, kan waarschijnlijk worden volstaan met opslag op dertig tot veertig graden.

Naast de keuze voor het type warmtenet is ook de vraag relevant wat je erin stopt.

- Gebruik van biomassa is absoluut geen voorbeeld van duurzaamheid. Bovendien is de biomassa nodig voor de chemische industrie. Dat kan dus geen optie zijn.
- Geothermie is een tweede optie. Van deze mogelijkheid maakt de gemeente Nijmegen reeds gebruik, maar wellicht is het zinvol om een haalbaarheidsstudie uit te voeren naar de mogelijkheid om water van 120 graden op te pompen vanuit een diepte van 5.000 meter.

- De derde optie die spreker suggereert, betreft warmtepompen. Een zinvolle gedachte lijkt hem om een warmtepomp in de Waal te hangen. Dit principe wordt in Zwitserland op meerdere locaties succesvol toegepast. Daarmee zou gebruik maken van de stroming van de rivier, energie kunnen worden opgewekt.

ENGIE erkent niet alleen de technische haalbaarheid van deze derde optie, maar beschikt zelfs reeds over een haalbaarheidsstudie die de haalbaarheid aantoont. Echter, ondanks dat neemt ENGIE hierin voorlopig geen vervolgstappen omdat er - in tegenstelling tot de biomassa-initiatieven - voor warmtepompen geen subsidie beschikbaar is. Spreker vraagt om de mogelijkheid van een warmtepomp in de Waal in de overwegingen mee te nemen.

De heer Hennink geeft aan dat middels een warmtepomp ook (aanvullend) gebruik gemaakt kan worden van de waterlopen in Dukenburg. Zelfs regenwater uit de goten kan voor warmtepompen worden aangevend. Accio pleit - vanwege het gemak hiervan - voor laagcalorisch gas. Er zal met het oog op de betaalbaarheid sprake moeten zijn van een gezamenlijke investering van huurders en de woningcoöperaties.

De heer Aalders meent dat de hoge temperatuur opslag uitsluitend voor procesdoeleinden (industrie) wordt gebruikt en informeert naar alternatieven. Voorts vraagt hij zich af wie bereid zou kunnen zijn om subsidie te verstrekken voor een warmtepomp, zoals voorgesteld.

De heer Vollenbrood legt uit dat een particulier subsidie kan krijgen voor een kleine warmtepomp; hij pleit er voor dat in de SD-regeling een uitbreiding wordt opgenomen voor grote warmtepompen. Hij verwacht dat Natuur en Milieu en wellicht Milieudefensie wel de bereidheid zouden kunnen hebben om naar rijksniveau hier actie op te zetten.

Nijmegen beschikt over weinig energie-intensieve industrie. De enige 'industrie' in Nijmegen die hoogwaardige warmte nodig heeft, is het Radboud complex, maar het Radboud heeft haar eigen energieprogramma en heeft dan ook geweigerd om op het warmtenet te worden aangesloten. Verder is er weinig industrie die een hoog temperatuur warmtenet nodig heeft. Inmiddels heeft het Radboud complex het jaarlijks aardgasverbruik teruggebracht van twaalf miljoen kuub naar vier miljoen kuub; de bedoeling is om dit verbruik nog verder terug te dringen via het eigen energieprogramma.

De heer Jousma geeft aan dat in oude gebouwen een hoog temperatuur warmtenet nodig is. Inmiddels is duidelijk dat de luchtwarmtepompen bij langdurige kou niet volstaan. Hij vraagt zich af of in die situatie de capaciteit van de warmteopslag wordt overvraagd.

De heer Vollenbrood legt uit dat warmtepompen tegenwoordig gemaximeerd zijn op zestig graden. Spreker woont in een oude woning (1927) en spreekt uit ervaring dat hij zijn woning ook bij extreme kou kan verwarmen op basis van een keteltemperatuur van zestig graden in combinatie met goed isoleren van de woning. Om de overstap naar een warmtepomp te maken, is vervanging van radiatoren niet nodig.

Wanneer wordt gesteld dat 'slechts' tien procent van de bevolking ziek wordt van het laagfrequente geluid van windturbines, dan betekent dit dat er rekening mee moet worden gehouden dat honderd inwoners van Weurt ziek zullen worden bij plaatsing van windturbines nabij Weurt.

Ine van den Heuvel, inwoner Weurt

Nederland heeft een overcapaciteit aan verbrandingsinstallaties. Duidelijk is dat een aantal van de verbrandingsinstallaties de komende jaren zullen sluiten. Hoe lang kun je er nog op vertrouwen dat er water vanaf de ARN wordt geleverd.

Johan Vollenbrood (MOB Nijmegen)

De heer Jousma vraagt aandacht voor de kosten. Als dit individueel per woning wordt georganiseerd, zullen er geen efficiencyvoordelen te behalen zijn en daarmee zal de energietransitie te duur worden.

De heer Hennink pleit voor een wijkgerichte aanpak, wat dit betreft.

Windturbines nabij Weurt

Mevrouw Van den Heuvel is inwoner van Weurt. Ze vraagt de gemeente Nijmegen, zijnde European Green Capital, om ook aan de burens te denken. In het verleden heeft de kern Weurt reeds heel erg veel milieuoverlast ervaren vanuit Nijmegen. Mevrouw geeft een opsomming van de problematiek waarmee Weurt te maken heeft en te maken heeft gehad. Gelukkig wordt de centrale momenteel afgebroken en

ondanks dat dit met enorm veel geluidsoverlast gepaard gaat, zijn de inwoners wel blij dat de centrale verdwijnt.

Echter, op 450 meter vanaf de bebouwing van de kern Weurt worden windturbines geplaatst. Ze heeft er moeite mee wanneer deze “fabrieken op zeer hoge poten” wat eufemistisch als ‘windmolens’ worden aangeduid. Dat doet geen recht aan de problematiek die plaatsing van turbines meebrengt.

Het RVO heeft bovendien aangetoond dat de voorgenomen locatie de meest windluwe locatie van Nederland is. Dat betekent dat deze locatiekeuze niet bepaald logisch is.

Uit alle publicaties rond windturbines blijkt dat deze geluidsoverlast meebrengen. Het laagfrequente geluid leidt bovendien tot gezondheidsproblematiek.

De heer Jousma is groot voorstander van verduurzaming, maar heeft ook zeer veel moeite met de locatiekeuze nabij Weurt. Deze keuze acht hij niet te verantwoorden.

De heer Hennink constateert dat enerzijds de wens naar duurzaamheid bestaat, maar mogelijke oplossingen anderzijds altijd weer Nimbyreacties oproepen. Desgevraagd heeft hij persoonlijk geen enkele moeite met plaatsing van windturbines op 450 m van zijn eigen woning (langs de A73). Nijmegen zal moeten ‘vergroenen’ en dit zal concessies vragen.

Mevrouw Van den Heuvel acht het niet terecht om ‘weggezet te worden’ als een Nimby-persoon en wijst er met nadruk op dat de inwoners van Weurt al meer dan genoeg te verduren hebben gehad. Ze attendeert afsluitend op de beschikbaarheid van een flyer over de geschetste problematiek.

De gespreksleider is bereid deze folder voor te leggen aan de onderhandelaars voor de coalitie, mits ze hier een exemplaar van ontvangt.

(De betreffende flyer is opgenomen in de uitwerking van de flipovervellen inzake de aantrekkelijke stad en aantrekkelijke wijken.)

Kosten energietransitie | hybride coöperatie

De heer Kokke informeert naar het bestaan van een toetssteen voor de energietransitie. Heeft het doel vooral een technisch karakter? Wat is de visie ten aanzien van het dichtdraaien van de gaskraan? Zal deze visie in 2040 zo geoperationaliseerd zijn, dat iedereen met overtuiging kan zeggen dat er sprake is van een verbeterde situatie? Hoe wil de Nijmegenaar in de toekomst in Nijmegen wonen?

Kan dat het uitgangspunt zijn om moeilijke technische en politieke beslissingen te nemen. En ... heeft Nijmegen het recht om tegen Weurt te zeggen: “Pech gehad!”

De heer Thijssen beschouwt subsidiegelden als maatschappelijk kapitaal. Hij is er voorstander van om zo min mogelijk subsidie uit te geven. Hij pleit ervoor om in het kader van de energietransitie zo min mogelijk subsidiegelden beschikbaar te stellen en de financiering te regelen via een op te richten (hybride) coöperatie, vergelijkbaar met het windmolenmodel in Elst.

Een hybride coöperatie gebruikt het beste van de ondernemerscoöperatie en het beste van een werknemerscoöperatie en kan er voor zorgen dat iedere deelnemer diens investering zo spoedig mogelijk terugontvangt zonder dat sprake is van subsidies.

De heer Mulder constateert dat veel ondernemers in de binnenstad geen lange termijn investeringen in hun pand doen omdat ze er niet zeker zijn of ze voor lange termijn op de betreffende locatie gevestigd blijven.

De heer Aalders pleit voor het instellen van een revolverend fonds voor de energietransitie en het oprichten van een coöperatie. Dat maakt het voor ondernemers mogelijk om toch in de lange termijn te investeren. Spreker pleit voor een actieve agenda die hierop inzet en wijst er op, dat het met name voor kleine ondernemers moeilijk is om gelden te genereren voor investeringen.

Een van de aanwezigen benadrukt dat er ‘iets’ moet gebeuren. Dat dit investeringen vraagt, is ook duidelijk. Soms is je keus echter beperkt tussen twee ‘kwaden’.

En ... heeft Nijmegen het recht om tegen Weurt te zeggen: “Pech gehad!”

Otto Kokke (inwoner Nijmegen)

Het proces naar energietransitie

De gespreksleider vraagt hoe de energietransitie goed kan worden (be)geleid.

De heer Aalders stelt dat het belangrijk is om de inwoners zo spoedig mogelijk inhoudelijk te betrekken. Hij pleit voor eerlijke en duidelijke communicatie zodat de inwoners weten en begrijpen wat er moet gebeuren. De praktijk leert dat de raad nog wel eens de neiging heeft om bepaalde zaken te positief te presenteren.

De gespreksleider informeert naar suggesties om de bewoners hierbij (beter) te betrekken.

De heer Kokke sluit zich aan bij de inbreng van de heer Aalders. Juist omdat mogelijk sprake van harde beslissingen is het des te belangrijk om inwoners goed hierbij te betrekken. Er is een optimale methodiek nodig om de opinies van alle belanghebbenden – bewoners, instellingen, bedrijven – in beeld te brengen vòòrdat je in oplossingen gaat denken. Daarbij is het ook belangrijk om de diverse belangen helder te hebben. Uiteindelijk leidt dat tot mogelijke manieren om oplossingen te vinden. Dit alles kan worden ingezet om tot een goed plan te komen.

De heer Kokke geeft afsluitend aan dat hij persoonlijk ervaring heeft met het begeleiden van dit soort processen.

De heer Hennink constateert dat meerdere personen de nadruk leggen op het bieden van duidelijkheid. Het maken van keuzes vraagt ook om duidelijkheid te bieden over de wensen. Het ondergrondse systeem zal de eerste jaren hybride moeten zijn.

Mogelijk kunnen woningcoöperaties voor hun huurders de voorfinanciering verzorgen voor de transitie-maatregelen. Het is belangrijk dat inwoners weten dat er serieus aan een energietransitie wordt gewerkt zodat zij met eventuele vervanging van apparatuur hier rekening mee kunnen houden. Accio pleit er binnens Talis voor om er bij grote renovaties voor te zorgen dat in de woning een krachtgroep wordt geplaatst zodat de overstap naar elektrisch koken is voorbereid. Dit dient bovendien de veiligheid.

Mevrouw Hereijgers geeft aan dat de energietransitie niet alleen als een nadelig scenario moet worden gezien. Als het gesprek niet uitsluitend technisch, financieel en/of functioneel wordt gevoerd en/of de transitie niet alleen maar als een ongewenste ontwikkeling wordt gepresenteerd, kan er ook een breed gedragen proces ontstaan.

De gespreksleider vraagt om een voorbeeld te schetsen.

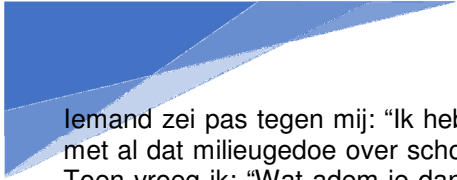
Mevrouw Hereijgers denkt dat de stad inhoudelijk moet worden meegenomen. Ze denkt hierbij aan het overbrengen van de zingevingsgedachte c.q. het voorzichtig omgaan met de aarde en met elkaar in combinatie met de zorgen over de toekomst en het zorgen voor elkaar. Dit moet helder worden geadresseerd. De politiek vraagt daarnaast ook om een financiële doorrekening.

Anneklaar Wijnants (Natuurmonumenten Zuid Holland) is indertijd betrokken geweest bij de aanleg van de 2^e Maasvlakte. De realisatie was vooral vanuit economische doelen ingegeven. Bovenop de wettelijke geldende compensatieverplichtingen - bijvoorbeeld vanwege CO₂-uitstoot - is er ingezet op een ruimere compensatie. Met alle betrokkenen (zoals het Havenbedrijf en Natuurmonumenten) is een convenant gesloten, waarin bijvoorbeeld is vastgelegd dat in en rond Rotterdam 750 hectare aan natuur zal worden aangelegd. Dit moet worden gezien als “een plus ten behoeve van de leefbaarheid”. Door ‘de taart te vergroten’ kunnen wensen van belanghebbenden in de ontwikkeling worden betrokken.

De heer Jousma vraagt zich af hoe mensen zonder interesse in de energietransitie overtuigd moeten worden van het belang hiervan.

Mevrouw Hereijgers geeft aan dat mensen heel verschillend naar de toekomst kunnen kijken, maar in feite iedereen het beste wil voor de toekomst van de eigen kinderen. De overtuiging kan niet via technische argumenten worden bereikt, maar wel met argumenten die dicht bij de mens liggen. Ieders motivatie moet serieus worden genomen.

De heer Thijssen vindt dat degenen die je niet kunt overtuigen, moet meenemen in het proces. Overtuigen via de prijs kan ook prima werken (prijsvoordeel bij gebruik van een elektrische taxi in plaats van een dieseltaxi).

Iemand zei pas tegen mij: “Ik heb helemaal niets met al dat milieugedoe over schone lucht en zo”. Toen vroeg ik: “Wat adem je dan zelf in, de hele dag?”

April Ranshuijsen (gespreksleider)

"Ik hoor van architecten en aannemers die bij mij over de vloer komen: "Nijmegen is veel strenger dan de gemeenten hier omheen".

Nou kom ik wel eens in Berg en Dal. Als ik daar rondloop, denk ik echt niet "Wat een zootje is het hier. Zat de gemeenten er daar maar wat dichter op!"

Valentijn Muit, inwoner Nijmegen

De aanwezigen reageren hierop zeer divers.

Verduurzamen particuliere woning

De heer Muit is bezig met het verduurzamen van zijn eigen woning. Deels vereisen de voornemens een bouwvergunning, maar de gemeente vraagt voor de vergunning ontzettend veel informatie, die bovendien deels volstrekt irrelevant is. Als hij een technische tekening van de hele woning moet laten maken terwijl het over een kleine aanpassing gaat, bedragen de kosten het vijfvoudige van de baten. Langzamerhand ontstaat de neiging om van de realisatie van duurzaamheidswensen af te zien omdat de ingreep het dubbele gaat kosten van hetgeen aanvankelijk was begroot.

Desgevraagd geeft de heer Muit enige voorbeelden, zoals het gegeven dat een aantal buurtbewoners een

wijziging van de achterpui wilde aanbrengen. Na meerdere bouwtekeningen afgekeurd te hebben gekregen, bleek de aanpassing niet vergunningplichtig.

De heer Muit lijkt het erg moeilijk om de particuliere woningen in een collectieve aanpak om te vormen in het kader van de energietransitie.

De heer Henning geeft aan dat niet alleen over technische aspecten moet worden gesproken, maar ook de attitude van de inwoners van Nijmegen een issue is. Als daarop kan worden gestuurd, kan veel meer worden bereikt.

De heer Jousma stelt dat er veel meer moet worden gestreefd naar collectieve oplossingen. Feit is, dat het de bedoeling is om van het aardgas af te gaan. Waterstofgas is een mogelijk alternatief. De gemeente en de provincie zouden veel meer een rol moeten pakken in het streven naar collectieve oplossingen.

De heer Thijssen is het hier niet mee eens: er is kennis voldoende en er zijn voldoende specialisten die dit kunnen oppakken. De heer Thijssen kan zich wel vinden in een verbindende rol van de gemeente, maar wijst subsidies af.

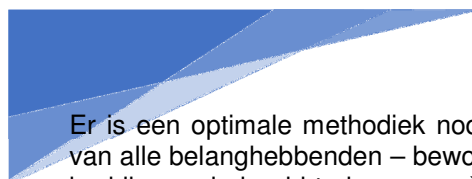
De heer Aalders stelt dat een gemiddeld Nederlands gezin door vleesconsumptie meer gevolgen veroorzaakt in het kader van de klimaatverandering dan door de vervoersbewegingen ontstaat, inclusief het vliegen.

De heer Aalders pleit voor het instellen van goed voedselbeleid. Er is een aantal organisaties dat hier graag over mee zal denken. De gemeenten Gent (B), Ede en Amsterdam experimenteren hier reeds mee.

De heer Kokke stelt dat ieder vanuit diens eigen perspectief reageert. Hij constateert dat er veel ideeën zijn. Het zou mooi zijn om dit alles bijeen te brengen. De coalitieonderhandelingen vormen een startpunt en daarna zal meer verbreding moeten ontstaan. Dus: eerst gedachten en ideeën inventariseren en daarna in oplossingen gaan denken.

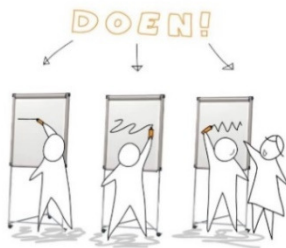
De gespreksleider vraagt om gebruik te maken van de flappen in de centrale hal en hierop verdere vragen en opmerkingen te noteren.

De gespreksleider sluit de bijeenkomst om 12.30 uur.

Er is een optimale methodiek nodig om de opinies van alle belanghebbenden – bewoners, instellingen, bedrijven – in beeld te brengen vòòrdat je in oplossingen gaat denken. Daarbij is het ook belangrijk om de diverse belangen helder te hebben. Uiteindelijk leidt dat tot mogelijke manieren om oplossingen te vinden. Dit alles kan worden ingezet om tot een goed plan te komen.

Otto Kokke, inwoner Nijmegen

	
FLIPOVERVELLEN Energie- transitie	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!

INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN ENERGIETRANSITIE

Vindt u klimaat en duurzaamheid een belangrijk thema voor de stad? Wat vindt u dat er moet gebeuren?

- Een gemiddeld Nederlands gezin draagt bij aan CO₂-uitstoot door vleesconsumptie (zelfs meer dan door vervoer). Maak voedselbeleid!
- Neem bewoners mee vanaf het begin van het proces: alle inkomensgroepen, huishoudens en woningtypes op maat. En: bedrijven, instellingen en andere belanghebbenden.
- Ja! Bewoners stimuleren om hun woning te verduurzamen. Informatie geven over de voordelen op lange termijn.
- Duurzaam wonen stimuleren
- Voedselverspilling tegengaan.
- Windmolens ja, maar geen verrommeling van het landschap -> dus uitbreiden bij A15.

Hoe zorgen we dat veel meer woningen energiezuiniger worden? Hoe houden we dat voor iedereen betaalbaar?

- Energiezuiniger: willen we dat? Hoe belangrijk is dat? Ten opzichte van wat?
- Betaalbaar: hoe groot of klein is dit probleem?
- Het gaat op dit moment niet over concrete onderwerpen of oplossingen: nog niet interessant. Het gaat er eerst om, dat we weten hoe alle belanghebbenden erin staan. Hoe weten we anders wat de beste keuzes zijn? Die zijn niet technisch, maar richten zich op mensen.
- De gemeente stelt erg strenge eisen bij vergunningaanvragen voor verduurzaming van woningen. Strenger dan andere gemeenten. Neem onnodige barrières voor verduurzaming weg!
- Gemeentelijke investeringen.
- Uitbreiden windpark -> 20 Denk aan windpower.
- Kijk ook eens in Arnhem. Daar zit veel kennis over energie en duurzaam vervoer! Zoals CGI, CMC, DNV-GL.

Kan de gemeente adviseren wat je moet doen als je cv-ketel binnenkort het eind van de levensduur bereikt?

Bestaande woonwijken van het gas af: kan dat? Hoe zorg je daarbij voor draagvlak in zo'n wijk?

- Van het aardgas af. Waterstofgas is CO₂ vrij!
- Van het gas af: kan dat? Ja, natuurlijk kan dat. Draai de kraan dicht en klaar! De vraag is: hoe komen we tot het punt dat we dat kunnen doen én iedereen er min of meer blij mee is.

- Draagvlak: Je praat erover alsof alleen de gemeente het wil.
- Kan de gemeente adviseren wat je moet doen als je cv-ketel binnenkort het eind van de levensduur bereikt?
- Alle nieuw te bouwen huizen moeten inclusief zonnepanelen worden opgeleverd.
- Stap 1: Perceptie burgers in kaart brengen. Stap 2: Actie → communicatie
- Mensen laten inzien dat verduurzaming veel geld bespaart.
- Woningcorporaties stimuleren tot verduurzaming én huur laag houden!
- Een eerste stap is goede isolatie om warmte niet te verliezen. Stap twee: hybride warmtepompen. Voorbeeld: warmtenet project in Wolfskuil!

Kan de gemeente bijdragen aan meer duurzaam en energiezuinig gedrag van bewoners?

Bijvoorbeeld minder autorijden en méér per fiets of OV? Of vergroten aantal elektrische auto's? Of zonnepanelen op je dak? Of ...?

- De gemeente kan zorgen voor een GROENE woonomgeving en dus voor meer welzijn van de bewoners. Ook als motivatie voor de energietransitie. *IVN RvN* (In voor groen en duurzaamheid)
- In verband met het versoberen en afschaffen van de terugleversubsidie, zou het mooi zijn als de gemeente per straat/wijk opslagvoorzieningen zou kunnen subsidiëren.
- Daarnaast warmtenetten en warmtepompen per straat/wijk. Niet per huis.
- Ook gedacht aan investering in waterstofenergie?
- Meer elektrische laadpalen.
- Geen kapitaalvernietiging als gevolg van de Warmtewet. Woningbouwcorporaties moeten verstandig investeren.
- Betere communicatie richting bewoners.
- Windmolens 550 m van Koningsdaal: 87 procent is tegen. 450 m van Weurt: geluid, slagschaduw, ontsiering.
- € 180.000,= uitgeven aan een gebouw om te laten zien hoe groen en duurzaam je bent ... terwijl eerstehands materialen en hout zijn gebruikt ...
- Alle energiebesparende oplossingen BTW-vrij!
- Als je bespaart, krijg je een tegoed op ... [vul maar in]

DEELVERSLAG 2 12.30 – 13.15u	
Rondetafelgesprek Zorg & Welzijn	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!
Rondetafelgesprek Zorg & Welzijn Nijmegen kampt met snel oplopende kosten voor zorg en welzijn die de financiële draagkracht van de stad te boven dreigen te gaan. Hoe zorgen we ervoor dat we deze kostenstijgingen beperken en tegelijkertijd onze inwoners de zorgvoorzieningen kunnen blijven bieden die zij nodig hebben?	

Gespreksleider: Tobias van Elferen

Actieve deelnemers debat:

Toine van Bergen (Wmo-consulent en juridisch medewerker Wmo gemeente Woerden), Erik Claus (Nijmeegse Zorg Hart), Rietje Compier (Bindkracht 10), Vincent van Dongen (De Kentering), Matthijs de Gruijter (Struin), Carine Kooij (Seniorenraad), Jan Musters (RIBW / Pro Persona), René Olearnik (Seniorenraad), Suzanne Plass (Bindkracht 10), Conrad Savy (De Wijkfabriek), Richard Thijssen (ondernemer), Dolly Toonen (burger), Hans Verwer (burger) en Janneke Wijdeveld (De Broederij / St. Aroma)

Bezoekers: (ongeveer 40 personen)

Verslag: Verslagbureau More Support (Wamel)

De voorzitter wijst op de vragen die ten behoeve van deze discussie zijn geformuleerd en vraagt te reageren.

De heer Olearnik acht de communicatie rondom de zorg heel belangrijk. De communicatie van zorgleverancier naar afnemer laat echter te wensen over. De leverancier heeft vaak niet de hele doelgroep in beeld en er is onvoldoende duidelijk wat er bij (oudere) mensen achter de voordeur gebeurt.

De afnemer weet vaak de zorg niet te vinden (onder meer als gevolg van de vele wisselingen van de wacht) en krijgt daardoor niet de zorg die hij/zij nodig heeft.

Een betere communicatie rondom zorg geeft meer inzicht in waar je als gemeente de middelen aan wilt besteden en kan daarmee een kostenbesparing opleveren.

Mevrouw Compier vindt het vooral belangrijk om de zorg dicht bij de mensen te organiseren. Het moet voor burgers gemakkelijk zijn om ergens naar toe te gaan en daar hun zorgvraag te stellen. Als hetgeen zij willen niet beschikbaar is, moet er vanuit de gemeente ondersteuning beschikbaar zijn om met elkaar (i.c. de bewoners samen) iets te organiseren. Op die manier kunnen de kosten binnen de perken worden gehouden.

De heer Van Dongen stelt dat degenen die de zorg het hardst nodig hebben, vaak juist niet de mensen zijn die zorg komen vragen. Juist de mensen die thuis zitten, angstig zijn, psychotisch zijn, verslaafd zijn, de deur niet uit durven of er de energie niet voor hebben, mogen niet vergeten worden. De vraag is: hoe doe je dat?

De heer De Gruijter wijst op de organisatie Struin. Deze organisatie richt zich op natuurpedagogiek in het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Verblijf in de natuur is heel stimulerend. Juist emotionele stabiliteit kan goed worden gestimuleerd met een groene omgeving en kan daarmee ook preventief werken.

De organisatie zou dit graag willen aanbieden in wijken met kinderen die dat nodig hebben, doch voldoet

niet aan een VVE-programma en heeft hier niet de middelen voor. Struin roept de gemeente op om ondersteuning te bieden.

Daarnaast vraagt de organisatie aandacht voor de zorgmijders (zoals de zwervers) die zich noodgedwongen ook in de natuur ophouden. Struin roept de gemeente op deze mensen een goede plek aan te bieden.

De heer Musters verwijst naar het keukentafelgesprek in het kader van preventie. Voor wat betreft de signalering vraagt hij zich af of de gemeente in voldoende mate de mensen in beeld heeft, die hulp nodig hebben.

Mevrouw Plass stelt dat keukentafelgesprekken preventief werken. Het keukentafelgesprek is een goed instrument om wat breder te kijken.

De heer Verwer stelt dat een zorgvraag zoveel meer is dan alleen de zorgbehoefte. Vaak is er meer aan de hand. Doorvragen

bij mensen met psychische problemen leert vaak dat de problematiek voortkomt uit de jeugd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat goede jeugdzorg dus een heel belangrijk onderdeel is van de preventieve zorg.

De heer Van Dongen formuleert een aantal adviezen aan de gemeente:

- Wees niet penny wise and pound foolish.
- Met een goede zorg, een veilige plek waar men lotgenoten kan treffen, met snelle ondersteuning als het misgaat, kan ervoor gezorgd worden dat mensen psychisch stabiel blijven.
- Door te snijden in dagbesteding en in specialistische zorg, kunnen mensen snel in een crisis terecht komen. Met een goede steun is het makkelijker zelfregie te houden.
- Problemen ontstaan vaak in de jeugd. Als het helemaal uit de hand is gelopen, kan dit leiden tot een overlastmelding. Een overlastmelding verbergt vaak een zorgvraag. De politie is echter niet goed toegerust om een zorgvraag te beantwoorden. Een oplossing zou kunnen zijn om tegelijkertijd met meerdere mensen naar deze overlastmelding / verborgen zorgvraag te kijken.
- Er moet altijd een plek zijn om iemand op te kunnen vangen.
- Tevens wordt de suggestie gedaan om in geval van een overlastmelding iemand rustig te vervoeren in een zogenoemde 'psycholance' in plaats van in een ziekenauto of politieauto.

Mevrouw Compier geeft aanvullend aan dat eenzame mensen niet vaak een hulpvraag stellen die specifiek de eenzaamheid betreft. Belangrijk is om een manier te vinden om mensen die eenzaam zijn uit te nodigen om met anderen in hun buurt dingen te ondernemen.

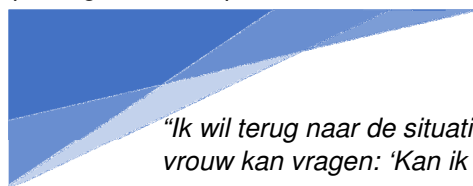
Mevrouw Wijdeveld stelt dat er met preventie veel kan worden bereikt. Belangrijk daarbij is om uit te gaan van het goede en het positieve dat er is en niet per se van de klacht.

Illustratief verwijst spreker naar het maatjesproject KunstExpress van Stichting Aroma. Via de interesse van kinderen in tekenen, toneel, et cetera komt de organisatie bij gezinnen binnen; zij komen niet als hulpverlener, maar met iets leuks. Vervolgens worden gesprekken aangegaan met de ouders.

Mensen zijn vaak te trots om hulp te vragen en denken dat zij alles zelf moeten oplossen. Effectief is om 'een medemens te laten aanschuiven in plaats van een hulpverlener'. Deze benadering komt rustig en niet te zorgend over.

In de aanpak van eenzaamheid wordt gewezen op De Broederij en de Wijkfabriek. Hier komen mensen gewoon 'iets doen'. Zij communiceren niet dat zij eenzaam zijn. Het zou fijn zijn als er dit soort plekken zijn waar mensen als vrijwilliger kunnen zijn in plaats van als dagbesteder. Wat dit betreft, is gemeentelijke steun zeer welkom.

De heer Savy geeft aan dat een deel van de uitvoering in de zorg zich afspeelt op wijkniveau. Dát is waar mensen wakker worden en waar de mensen die gebruik maken van de zorg de dag doorbrengen. De vraag is hoe je een netwerk tot stand kunt brengen, dat kan worden ingezet om elkaar te ondersteunen. Oproep: Investeer in ontwikkelingen waarbij mensen bezig zijn elkaar op lokaal niveau te versterken. Een

"Ik wil terug naar de situatie dat ik mijn buurvrouw kan vragen: 'Kan ik een pondje suiker van jou lenen?'"

Conrad Savy, de Wijkfabriek

treffende uitspraak van een wijkbewoonster: “Ik wil terug naar de situatie dat ik mijn buurvrouw kan vragen: ‘Kan ik een pondje suiker van jou lenen?’”.

Mevrouw Kooij maakt onderdeel uit van de Seniorenraad. Zij acht preventie belangrijk. Wat dit betreft, gaan de kosten voor de baten uit.

De heer Van Bergen stelt dat goede huishoudelijke hulp ook waarde heeft in het kader van preventie en kan voorkomen dat de zorgvrager een beroep moet doen op duurdere zorg.

De regeling waarbij in uren wordt geïndiceerd, is voor iedereen het duidelijkst. De gemeente Nijmegen heeft echter gekozen voor een andere regeling en heeft de verantwoordelijkheid bij de zorgverlener neergelegd. Deze regeling maakt het de zorgverlener mogelijk om in de uren te snijden.

Oproep aan de gemeente: Laat deze regeling los en ga weer indiceren in uren. Maak een coalitieakkoord dat zich op dit punt aan de wet houdt.

De heer Olearnik wijst er op, dat de gemeenten – bij de zorgtransitie - middelen hebben gekregen voor het uitvoeren van de zorgtaken. Een deel van het geld dat door de gemeenten moet worden betaald voor de programma's die de gemeenten moeten uitvoeren, verdwijnt echter naar de zorgverzekeraars. Dit is een aandachtspunt voor de nieuwe coalitie: er moet worden gezien of dit soort lekken gedicht kunnen worden.

De heer Verwer adviseert om naar een model te kijken dat in Duitsland wordt gebruikt bij (hete terugdringing van) arbeidsongeschiktheid. In Duitsland krijgen jaarlijks rond de 900.000 mensen een programma 'eigen kracht ontdekken' waarmee een periode van vijf tot zes weken is gemoeid. Dit blijkt succesvol te zijn. Na die vijf à zes weken zeggen de deelnemers weer op eigen kracht verder:

Mevrouw Toonen is benieuwd naar de ontwikkelingen in de Sociale Werkvoorziening. Er komen nogal wat bezuinigingen op de gemeente af. Er zijn veel 'handjes' nodig om het werk te doen, maar er zijn ook veel mensen met een arbeidshandicap.

Daarnaast zijn er op zorggebied ook veel goede ontwikkelingen. Ondersteuning van burgerinitiatieven is in ieder geval een goede zaak, maar dit brengt ook weer problemen met zich mee door een wirwar van opkomende bedrijfjes die zich op van alles en nog wat gaan richten.

Mevrouw Toonen pleit voor een goede controle op inkoop en kwaliteit. Het verdient aanbeveling om kaders te formuleren op basis waarvan tevoren kan worden beoordeeld of een bedrijf de omschreven taak kan uitvoeren. Hier ligt ook nog een taak voor de gemeente.

Richard Thijssen zou als ondernemer graag een maatschappelijke bijdrage leveren door betrokken te zijn in discussies (meepraten) en via kennisdeling.

Ingebrachte vragen / zorgpunten vanaf de publieke tribune

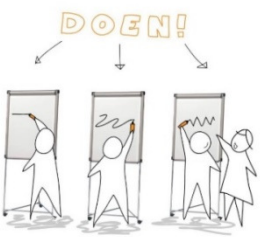
(Onbeantwoord gebleven, ook vanwege gebrek aan tijd)

Martin Bomans (burger)

- Hoe krijg ik de garantie dat, als ik zorg nodig heb, ik dát krijg wat ik wil hebben (in plaats van wat ik krijg aangeboden)?
- Hoe tref ik mijn medebewoners in de wijk?

Nel Braam (burger): Wat gaat er in de toekomst gebeuren met de huishoudelijke hulp?

De gespreksleider sluit de bijeenkomst om 13.15 uur.

	
FLIPOVERVELLEN Zorg & Welzijn	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!

INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN ZORG EN WELZIJN

Ook stadsnatuur (bomen en planten) horen bij welzijn.

Lees onderzoeken daarover! IVN RvN

Vindt u dat de gemeente genoeg doet voor mensen die zorg en steun nodig hebben? Wat zou er moeten veranderen?

- Kwaliteit van onderwijs aan in-burgers is toch écht de verantwoordelijkheid van de gemeente. Tenslotte komen ze later, als je niet uitkijkt, in uw sociale bakken!!
- Maak nu eindelijk eens een deltaplan voor de ondersteuning van vluchtelingen! Scheelt je bakken met geld.
- Zorgorganisaties 'afrekenen' op hun diversiteitsbeleid.
- Minder protocollen en procedures: kijk wat mensen nodig hebben.
- Minder indiceren en meer hulp zonder indicatie.
- Voedselbeleid kan mensen helpen goede keuzes te maken en langer gezond te blijven.
- Ik wil verleid worden en tips krijgen, in plaats van preventief benaderd worden om kosten te besparen.
- Dagbesteding versus vrijwilligerswerk: het zou mooi zijn als hier niet zo'n groot onderscheid tussen gemaakt hoeft te worden. Een organisatie heeft de middelen om allerlei mensen aan te trekken: het label maakt hier niet uit (met of zonder indicatie).
- Het is best triest als mensen in de Dagbesteding zelf moeten betalen om te mogen werken in plaats dat zij zelf beloond worden.
- Vanuit de gemeente moet er iemand - actiever dan nu gebeurt - controleren / voor ouderen in de gaten houden hoe het met hen gaat en wat ze nog kunnen. Mensen achter de geraniums vandaan halen!
- Praktische oplossingen voor praktische problemen, dak – en thuislozen et cetera.
- Toegankelijk voor mensen met beperking. Straten zijn verzakt met gaten.
- Toegankelijkheid Nijmegen voor minder validen: toegankelijkheid Waalkade behouden voor gehandicapten.
- Meer zorg voor ouderen, ook in bejaardentehuis.
- Preventieve gezondheid met voeding, beweging & ontmoeting: bewezen effectief. De mens is een sociaal wezen.

Meer waardering voor vrijwilligerswerk met bijvoorbeeld een vrijstelling van plichten en ruimte voor een vrijwilligersvergoeding.
 Voor velen is vrijwilligerswerk de maximaal haalbare maatschappelijke bijdrage, qua stress.

Hoe zorgen we dat iedereen de zorg krijgt die hij / zij nodig heeft, maar beperken we toch de steeds verder stijgende kosten?

- Met kleinere organisaties werken.
- Instellingen die subsidie krijgen, moeten desgevraagd ook hun boekhouding tonen.
- Sneller ingaan op signalen.
- Directe hulp op vindplaatsen, zoals peuterspeelzalen, scholen en in huisartsenpraktijken.
- Ik zou graag een congres houden met alle relevante instanties over eenzaamheid (2 initiatief -> OBN).
- Wees niet penny wise pound foolish! Psychisch kwetsbaren hebben baat bij een vertrouwde, veilige plek voor wonen en dagbesteding, snelle, bereikbare, deskundige zorg bij 'n crisis, lotgenotencontact, steun van ervaringsdeskundigen ... Wanneer je daarin snijdt, zullen de maatschappelijke kosten bij crisis, overlast en opvang veel groter zijn. En dan nog afgezien van het leed dat een crisis geeft ...
- Minder met professionals werken, maar meer met ervaringsdeskundigen.
- Mooie combi stadsbaan en plan van GroenLinks i.v.m. beloning ervaringsdeskundigen.
- Aandacht voor fysieke veiligheid in zorggebouwen. (RIBW / Pro Persona et cetera)
- Sneeuwruimen!
- Ruilhandel in pakket/budget.
- Meer zorg, minder museum (4x)
- Museum & zorg: 1

Hoe ervaart u de wijkteams? Wat kan er verbeteren?

1. Nog meer aandacht voor de multidisciplinaire samenwerking (netwerkvorming) in de wijken → vraag van de wijk.
2. De Tuc Tuc als oplossing voor vervoersproblemen en eenzaamheid voor mensen in Dukenburg: op afroep met vrijwillige chauffeurs, maar de Tuc Tuc moet nog aangeschaft worden. In Neerbosch werkt dit goed met een Tuc Tuc (van Waalboog). Voor Dukenburg lijkt één Tuc Tuc te weinig. De Tuc Tuc is veel laagdrempeliger dan de regiotaxi en meer flexibel. De aanschafprijs is omstreeks € 23.000,=; naast de aanschafkosten zijn er onderhouds- stallingskosten.
3. Laagdrempelige ondersteuning van onderlinge ontmoetingen, zoals bijvoorbeeld gebeurt met peuterouders op scholen.

Wat vindt u van de Jeugdzorg? Wat kan er verbeteren?

- Klanttevredenheidsonderzoek – maar niet door organisatie zelf! Algemeen, niet alleen jeugdzorg
- Zet mensen in via de Participatiewet! Gebruik het potentieel.
- Meer en langere indicaties zijn heel belastend voor zorgzoekenden. Hierdoor kunnen langere wachttijden worden verkort.
- Geen Europese aanbesteding voor de zorg. Dit instrument is geschikt voor de bouw, maar niet voor de zorg.
- De zorg dient meer geboden te worden naar de behoeften van zorgzoekenden.
- Cliënten dienen centraal te staan.
- Goede inspraak wat betreft de zorgbehoeften.

Wat vindt u van de hulp in de huishouding? Wat kan er verbeteren?

- Bezuinigingen op huishoudelijke hulp zijn in strijd met de Wet.
- Indiceren volgens “een schoon en leefbaar huis” met het leggen van de verantwoordelijkheid bij de zorgaanbieders is illegaal. Indiceer weer in uren!
- Indicatie huishoudelijke hulp terug naar de gemeente – of wet uitvoeren. De kosten gaan voor de baten uit.
- Hoe er nu met de huishoudelijke hulp van Verian wordt omgegaan, verdient geen schoonheidsprijs!

Stimulering ontwikkeling kinderen via de natuur **(Aangeleverde tekst)**

Let op: natuurpedagogiek gaat over:

1. Ontwikkeling kind en
 2. Normen en waardenoverdracht natuur en milieu. Het is dus méér dan natuur- en milieu educatie!
- Vrij spel in soorteigen natuur geeft volgens verschillende onderzoeken de beste stimulatie van creatief denken, emotionele stabiliteit, gezondheid en andere essentiële 21th century skills.

Zo toont een onderzoek naar 300 autobiografieën van grote maatschappelijke vernieuwers een grote natuurverbondenheid van hun zevende tot hun tiende levensjaar. (Edit Cobb)

Struin heeft de natuurpedagogiek in Nederland geïntroduceerd en heeft binnen zijn vakgebied - vanwege zijn kwaliteiten – een hoog landelijk aanzien.

Het gemeentelijke stimuleringsbeleid rondom de Brede Scholen, WE-programma's en de natuureducatiesubsidie werken Struin eerder tegen dan mee.

Zodoende vragen wij: Kijk met ons hoe soorteigen natuurpedagogiek gestimuleerd kan worden.

Wij hebben vast de volgende voorstellen:

- NME-subsidie ook voor Struin beschikbaar en zonder voorwaarden waar een professioneel bedrijf niet aan kan voldoen;
- Stimuleren dat peuters ook een natuurpedagogisch programma afnemen.
- Stimuleren dat kinderen niet enkel van groene speelplekken en speeltuinen, maar ook van soorteigen natuurlijk vrij spel in de natuur profiteren;
- Natuurbeheerders rondom de stad vragen hun natuur open te stellen voor vrij spelende kinderen zonder deze in te richten tot natuurspeeltuin.

Matthijs de Gruijter (Struin B.V.) (06) 116 44 237 - directie@struin.nl

Vijf aandachtspunten voor het coalitieakkoord 2018-2022

(Aangeleverde tekst)

Ieder1gelijk - Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid

Bij discriminatie past geen neutrale houding. Niets doen, is goedkeuren. Neem stelling tegen geweld en uitsluiting op grond van sekse, ras, religie, beperking en seksuele identiteit.

Ieder1gelijk adviseert de partijen de komende vier jaren te kiezen voor gelijke behandeling en dat uit te dragen door de volgende punten in het coalitieakkoord te benoemen met als doel het bevorderen van sociale stabiliteit en sociale inclusie:

1. Werk

Onbewuste discriminatie en vooroordelen dragen ertoe bij, dat nog steeds niet iedereen gelijke kansen ervaart en krijgt op de arbeidsmarkt. Het project Rijk van Nijmegen Inclusief dat Ieder1Gelijk uitvoert in opdracht van de gemeente Nijmegen richt zich op de drie pijlers: scholier/student, werknemer, werkgever. Verdere doorontwikkeling van trainingen en sollicitatiehulpmiddelen om tot neutrale inschatting van geschiktheid en talenten te komen, zien we als urgent. Medewerkers van het Werkbedrijf krijgen deze trainingen aangeboden. De aanpak van arbeidsmarktdiscriminatie en het bevorderen van inclusief werken vragen om een lange adem. Ga door met dit project!

2. Gemeente als organisatie

Wie een diverse en inclusieve samenleving propageert, zorgt ook voor diversiteit in de eigen organisatie. Nijmegen heeft begin 2018 het Charter diversiteit ondertekend en wil het eigen personeelsbe-

leid divers maken. Deel dit proces met andere organisaties en bedrijven in Nijmegen om te laten zien dat het je ernst is, laat zien wat het je opbrengt en welke 'hobbels' je daarbij mogelijk ervaart. Goed voorbeeld doet goed volgen.

3. Diversiteitsbeleid

Diversiteitsbeleid toont zich in het durven werken vanuit multi-perspectieven en in het erkennen én benutten van talent en inbreng van ieder lid van de samenleving. Spreek niet generaliserend over groepen, maar spreek over mensen. Betrek burgers die (potentieel) doelwit zijn van discriminatie en belangenorganisaties bij het maken en evalueren van (diversiteits)beleid.

4. Onderwijs

Het programma SchoolsOut om discriminatie van LHBTI-ers uit te bannen, is heel succesvol gebleken. Benut dit succes door het programma te verbreden naar de andere discriminatiegronden: sekse, beperking, geloof en afkomst en kleur.

5. Sociale stabiliteit

Nijmegen heeft mede dankzij actieve belangenbehartigers veel positieve aandacht voor de 'meer witte discriminatiegronden': sekse, beperking en seksuele diversiteit. Verleg de focus eens naar mensen en groepen die niet over zulke goede lobbyisten beschikken, die moeite hebben om positieve aandacht, erkenning en loyaliteit te krijgen voor door hen ervaren ongelijke behandeling, wegens geloof, afkomst of kleur.

Manifest Geen Mens op straat; Humane opvang voor uitgeprocedeerde vluchtelingen (Aangeleverde tekst)

Op 17 januari 2013 werd door de Conferentie van Europese Kerken een klacht ingediend bij het Europees Comité voor Sociale Rechten, het ECSR, over het beleid van de Nederlandse overheid betreffende uitgeprocedeerde vluchtelingen.

Het ECSR constateerde overtreding van artikel 13, lid 4 en art. 31, lid 2 van het Europees Sociaal Handvest. Het Comité oordeelde dat de Nederlandse overheid de rechten van mensen zonder verblijfstitel schendt omdat zij door haar niet beschermd werden in hun menselijke waardigheid.

Het Comité stelde dat Nederland het recht van ongedocumenteerde vreemdelingen op voedsel, kleding en onderdak als noodzakelijke voorziening ter bescherming van hun menselijke waardigheid moet garanderen.

Het gaat hier dus om een positieve verplichting, waarover niet kan worden gesoebat.

In de afgelopen jaren is er in samenwerking met de gemeente Nijmegen een bed, bad en brood voorziening gerealiseerd ten behoeve van uitgeprocedeerde vluchtelingen. De gemeente heeft haar beleid neergelegd in het beleidskader: "Tussen de wal en het schip".

Het gedeelde uitgangspunt is: GEEN MENS SLAAPT OF ZWERFT 'S NACHTS OP STRAAT.

Maar dit wordt niet waargemaakt. Er is een wachtlijst. Bij incidentele schorsing is er geen alternatief. Voor mensen met grote psychische problemen is er geen adequate opvang. Veel ongedocumenteerden verblijven nog als gast bij particulieren en hebben een onzekere toekomst.

De ondertekenaars van dit Manifest vinden bovendien de huidige bed, bad, brood-regeling minimaal. Het vertrekpunt van de mensenrechtenverdragen waaraan de Nederlandse overheid zich heeft geëngaat, is het beschermen van de menselijke waardigheid. Wij pleiten daarom voor een sluitende en waardige opvang voor alle uitgeprocedeerde vluchtelingen in de stad Nijmegen.

Een dergelijke goede opvang behelst onzes inziens:

- voedsel, kleding en onderdak in een 24-uurs-opvang;
- zinvolle dagbesteding;
- begeleiding op maat, waaronder maatschappelijke, medische en juridische begeleiding;
- passende voorzieningen voor ouderen en medisch kwetsbare mensen;
- de mogelijkheid om een opleiding te volgen;

- Een passend leefgeld en vergoeding van noodzakelijke reiskosten.

Op dit moment is het toekomstige beleid jegens ongedocumenteerden onzeker wegens landelijke ontwikkelingen. Wij roepen het Nijmeegse gemeentebestuur op haar beleid in bovenstaande conform de letter en de geest van het Europees Sociaal Handvest uit te voeren en dat geldt met name voor de artikelen 13 en 31.

Stichting Noopvang Vluchtelingen Nijmegen
Groenestraat 170
6531 HW Nijmegen
P. Oosterhoff

Stichting Gast
Tweede Walstraat 19
6511 LN Nijmegen
F. Dolmans

Onderwijs

- Inspectierapport onderwijs: het niveau van het onderwijs daalt! Toenemende segregatie arm-rijk.
- Hoe is prestatie van scholen in Nijmegen?
- Kinderen komen met een leerachterstand van school. Huiswerkbegeleiding ook voor niet-bemiddelde kinderen.

DEELVERSLAG 3 13.15 – 14.00u	
Rondetafelgesprek Werk & Inkomen	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!
Rondetafelgesprek Werk & Inkomen Ondanks de sterk verbeterde economische situatie, zitten in Nijmegen nog ruim 20.000 mensen in de bijstand, in de WW of zijn arbeidsongeschikt. Hoe zorgen we ervoor dat in de komende jaren voor zoveel mogelijk mensen er weer perspectief ontstaat op zinvol werk en een beter inkomen? Hoe zorgen we voor een versterking van de Nijmeegse economie En voor een goed ondernemersklimaat?	

Gespreksleider: Renske Helmer - Englebert (wethouder wijken, openbare ruimte, onderwijs, vroegtijdig schoolverlaten, sport en accommodaties)

Actieve deelnemers stadsconferentie: Rietje Compiet (burger), Vincent van Dongen (De Kentering), Carin Hereijgers (Vrijwilligerswerk Nijmegen), Bernadette Kral (Kandidatenraad Regionaal Werkbedrijf), Judith Schreurs (Beeldkracht 10), Tankir Turgay (MVO Solutions), Richard Thijssen (Ondernemer), mevrouw Toonen (maatschappelijk ondernemer), Hans Verwey (onderzoeker en werkzaam voor ROVER, in het kader van herstel van de spoorlijn Nijmegen – Kleve) en Wilco Veldhorst (Bestuurder FNV)

Bezoekers: Ongeveer 30 personen

Verslag: Verslagbureau More Support (Wamel)

De voorzitter opent het rondetafelgesprek en heet de aanwezigen welkom. In het totaal van de grote onderwerpen waar de stad mee heeft te maken, valt ook het onderwerp Werk en Economie. Dit rondetafelgesprek is bedoeld om ideeën op te halen, die kunnen bijdragen aan het bieden van perspectief aan mensen zonder werk of inkomen en aan het versterken van de Nijmeegse economie en het ondernemersklimaat.

De voorzitter start met een voorstelronde.

- De heer Van Dongen vertegenwoordigt de Kentering. Hij legt uit dat de Kentering zich richt op mensen met een psychische kwetsbaarheid. Spreker is zelf ook kwetsbaar én arbeidsongeschikt. Juist omdat hij ervaringsdeskundige is, heeft hij oog voor mensen die niet volledig kunnen werken.
- De heer Veldhorst is arbeidsmarktbestuurder bij de FNV, regio Nijmegen en regio Tiel. Spreker is van mening dat ingezet moet worden op arbeidsmarktversterking door meer werk naar Nijmegen te halen. Hij denkt hierbij met name aan werkzaamheden in de productiesector. Deze ambitie vraagt onder meer om de relatie met buurland Duitsland te verbeteren omdat daar nog wel veel productiewerk voorhanden is. Mensen in de bijstand beschikken over het algemeen niet over mogelijkheden om in Duitsland een baan aan te nemen omdat zij bijvoorbeeld geen auto hebben. Spreker pleit daarom voor herstel van de spoorlijn Nijmegen – Kleve in het bijzonder en verbetering van het OV naar Duitsland, in het algemeen.
- Mevrouw Compiet is werkzaam bij Bindkracht 10, een organisatie die actief is op het gebied van zorg en welzijn, schuldhulpverlening en armoedebestrijding. Spreker vraagt specifiek aandacht voor de relatie tussen armoede / schulden en de mogelijkheid om betaald werk te vervullen. Werk kan een duurzame oplossing bieden voor financiële problematiek. Dit vraagt om het slechten van allerlei schotten binnen de gemeente én binnen het werkbedrijf.
- Mevrouw Schreurs is eveneens aan Bindkracht 10 verbonden. Zij is met name gericht op ondersteuning van mensen met een laag inkomen, die vaak moeite hebben met het op orde houden van hun administratie. Zij pleit voor een fijnmazig netwerk van organisaties, zodat deze groep goed kan worden bereikt en ondersteund in het op orde houden van hun administratie.

- Mevrouw Hereijgers vertegenwoordigt de Vrijwilligersraad. Daarnaast heeft spreker een eigen bedrijf.

De vraag die zij mee wil geven aan het nieuwe College is "Wat is werk?"

Er moet heel veel gebeuren in de stad en dat gebeurt vaak door vrijwilligers. Ze vraagt het vrijwilligerswerk te waarderen in het belang van het onderwijs, de leefbaarheid in de stad et cetera. In feite ziet zij geen verschil met betaald werk. Ieder zet zich in voor hetgeen hij of zij belangrijk vindt.

Het is belangrijk dat werk aansluit bij wat mensen kunnen en willen. In de nieuwe economie is veel dynamiek noodzakelijk en dat wordt vaak tegengehouden door ZZP-ers, die enige ondersteuning krijgen om hun bedrijf te starten

- De heer Verwer werkt aan een promotieonderzoek binnen het UWV. Het onderzoek richt zich op herstel mogelijkheden voor mensen die dreigen te worden afgekeurd wegens arbeidsongeschiktheid. Nederland kent een zeer groot aantal arbeidsongeschikten, dat niet wordt begeleid. Er is een duidelijk verschil tussen Duitsland en Nederland: de Nederlander is veel individualistischer dan de Duitser, in Duitsland kent men meer saamhorigheid.

Elke ZZP-er moet nu zelf het wiel uitvinden. Het is belangrijk om verbanden te ontwikkelen. Er moet veel breder naar de economie worden gekeken. Juist daar waar het nodig is, ontstaan nieuwe initiatieven. De Nijmeegse economie kan vleugels krijgen, wanneer dit goed wordt gefaciliteerd.

Carin Hereijgers, Vrijwilligersraad Nijmegen

Mensen willen hun stad mee helpen opbouwen!

Carin Hereijgers, Vrijwilligersraad Nijmegen

Mensen die in Duitsland arbeidsongeschikt dreigen te raken, worden opgenomen in een zogenaamd Rehabilitationsklinik. Deze kliniek zoekt naar de kwetsbaarheden en zet in op het versterken van betrokkenen.

- De heer Tankir is directeur van MVO Solutions, regio Nijmegen – Arnhem. Hij ervaart binnen zijn bedrijf dagelijks de dynamiek tussen werkgevers, werknemers en werkzoekenden en allerlei andere relevante actoren.

MVO Solutions is een uitzendorganisatie met een opleidingstak en biedt mensen met een grote afstand tot de arbeids-

markt stages en opleidingen aan, gericht op werk. Heel veel mensen willen graag werken, terwijl het beeld soms anders is, maar niemand wil graag afhankelijk zijn van de overheid. De dynamiek ontbreekt om dit aan te pakken.

Werkgevers zijn erg conservatief in hun aannamebeleid en verbinden zich niet makkelijk aan mensen in een bijstandpositie. Als in deze groep wordt geïnvesteerd, kunnen deze mensen toch aan het werk en wordt hen bovendien een duurzaam perspectief geboden. Mensen hebben tools nodig om de stap naar werk te maken. Spreker schetst de bereikte successen dankzij goede ondersteuning en begeleiding.

- Ook armoede is ook een issue. De situatie doet zich voor dat mensen niet op de werkplek / stageplek kunnen komen vanwege het gebrek aan een vervoersmiddel, zoals een fiets. Ook moeten mensen soms eerder weg omdat ze op weg naar huis bij de Voedselbank moeten zijn. Enerzijds is het belangrijk mensen te stimuleren om de stap naar de arbeidsmarkt te maken, maar anderzijds ligt er ook een zorgtaak om deze mensen daarin te ondersteunen. Dit kan soms met eenvoudige middelen.
- De heer Nunnink vraagt aandacht voor het grote tekort op het sociaal domein. Rekentechnisch gezien, zou alleen een extra uitstroom van 800 tot duizend mensen de budgettaire problemen kunnen oplossen. Dat is echter een illusie. Spreker pleit er daarom voor een kruisverband te zoeken met de ontwikkeling van werkgelegenheid en de regionale economie. Wat dit betreft, wordt met name voor het aantrekken van duurzame werkgelegenheid gepleit. De werkgelegenheid in Duitsland zou veel Nederlanders aan een baan kunnen helpen, maar om hier gebruik van te kunnen maken, zijn er nog te veel blokkades.
- Afgevraagd wordt voorts of de researchactiviteiten aan de universiteit niet tot meer lokale werkgelegenheid kunnen leiden. Het vermoeden bestaat dat dit nu niet het geval is en voor de ontwikkeling van de regionale economie is het zeker de moeite waard om hiernaar te kijken.

- Voor de toekomst is een flexibel beleid nodig voor mensen die werkloos zijn. Dit vraagt ook om eens naar het Werkbedrijf te kijken. De relatie tussen de gemeente en het Werkbedrijf is een relatie op afstand en van lange duur. Spreker pleit niet voor afschaffing van het Werkbedrijf, maar voor een herpositionering, waarbij het Werkbedrijf alleen de basisdienstverlening levert. Alle extra activiteiten dient de gemeente in eigen beheer te gaan doen. Als er dan bijvoorbeeld beleid voor scholing moet worden ontwikkeld, zou dat niet via de rigide route van het Werkbedrijf moeten gaan.

Ik constateer dat het probleem niet altijd is, dat er veel mensen zijn met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ik denk dat het meer een probleem is van de arbeidsmarkt, die een te grote afstand heeft tot de mensen.

Vincent van Dongen (De Kentering)

- Mevrouw Kral maakt deel uit van de Kandidatenraad van het Regionaal Werkbedrijf. Vanuit die positie is ze regelmatig in gesprek met medewerkers van het Werkbedrijf. Mensen willen graag meer zelfregie en zelf hun opleidingsmogelijkheden kunnen bepalen. Er bestaat behoefte aan meer maatwerk. Verder blijkt dat degenen die problemen hebben vaak heel goed kunnen worden geholpen door ervaringsdeskundigen op het gebied van bijvoorbeeld schuldhulpverlening of psychische problematiek. Spreker pleit voor meer gemeentelijke invloed in het Werkbedrijf.
 - De voorzitter legt desgevraagd uit wat onder het Werkbedrijf moet worden verstaan.
 - De heer Thijssen stelt zich voor als lokaal ondernemer. Hij heeft zich de afgelopen jaren gespecialiseerd in maatschappelijk verantwoord ondernemen, MVO. Spreker is bezig met een combinatie van een ondernemerscoöperatie en een werknemerscoöperatie in een nieuwe hybride vorm. De klanten die MVO Solutions bemiddelt, behoren tot zijn werkveld. De doelgroep die niet makkelijk aan het werk komt, kan ook zonder inlenerssubsidie en met een goed verdienmodel duurzaam aan werk worden geholpen.
- De heer Thijssen wil graag zijn kennis delen en maatschappelijk meerwaarde leveren.

Discussieronde

De heer Van Dongen geeft aan dat niet de werknemers een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, maar in feite is het andersom: de arbeidsmarkt heeft een te grote afstand tot de mensen.

De arbeidsmarkt in Nederland gaat – veel meer dan in Duitsland – uit van presteren. In Duitsland gaat men meer uit van het investeren in mensen. Als de druk op mensen minder wordt, dan vallen mensen minder snel uit. Dat levert een grote besparing op wat betreft zorg en welzijn en natuurlijk op uitkeringen. Niet de mensen moeten worden aangepast aan de arbeidsmarkt, maar de arbeidsmarkt aan de mensen.

Mevrouw Hereijgers voegt toe, dat ervoor moet worden gezorgd dat maatschappelijke functies kunnen worden ingevuld. Ook dat werk is nodig en kan in deeltijd worden ingevuld.

Betaald werk heeft van oudsher economische waarde, maar er is veel werk dat nu niet wordt ingevuld. In een snel veranderende wereld kan daar goed op worden ingespeeld met nieuwe constructies en kleine initiatieven.

Mevrouw Toonen vindt het erg jammer dat er zowel bij ondernemers, als bij werknemers de wens leeft om samen te werken, maar het een feit is, dat er veel obstakels bestaan, waardoor het moeilijk is om zaken daadwerkelijk samen te realiseren.

Het aanbieden van een arbeidscontract voor onbepaalde tijd is voor een kleine ondernemer niet altijd mogelijk. Spreker pleit ervoor om kleine ondernemers op dat gebied meer begeleiding te bieden. Het realiseren van meer werkplekken bij het MKB vraagt een andere kijk dan bij grote bedrijven.

De heer Thijssen ziet dit niet als een taak voor de gemeente en vindt dat de markt zelf prima in staat is om dit op te lossen. Er is sprake van een transitie van oude naar nieuwe economie, maar daarnaast spelen ook nog veel andere zaken in de samenleving. Er is veel kennis op dit gebied en het zou goed zijn om deze kennis te delen. Het inrichten van een nieuw, specifiek platform zou hiertoe een wenselijk middel kunnen zijn. Spreker is echter van mening dat de gemeente hier geen faciliterende rol in heeft.

Mevrouw Toonen beoordeelt de suggestie van de heer Thijssen als positief, maar ziet zeker een rol voor de gemeente wat dit betreft. Niet alle bedrijven zullen dit idee omarmen, aangezien bedrijven vooral een winstdoelstelling hebben.

De heer Verwer stelt dat in Duitsland de mens boven de arbeid staat. De bedrijfsarts streeft naar het goed acclimatiseren van werknemers en hebben de verplichting om naar de werkgever aan te geven hoe ze dat willen bereiken.

De heer Tankir stelt dat werk moet lonen. Mensen moeten met hun werk een volwaardig loon kunnen verdienen en uit een uitkeringssituatie kunnen komen. Dit moet een belangrijk criterium zijn voor nieuw beleid.

De heer Nunnink geeft aan, dat de transitie aantoont dat de markt niet alle problemen kan oplossen. Hij pleit daarom voor een sterke overheidsrol van de en roept op tot een bezinning over de vraag wat voor regio de regio Nijmegen zou moeten zijn.

Mevrouw Schreurs stelt dat het hierbij niet alleen gaat over de 20.000 mensen in een uitkeringssituatie. De helft van de mensen met een laag inkomen heeft een inkomen uit betaald werk. Een laag inkomen is problematisch, zeker als het onregelmatig is.

De heer Veldhorst verwijst naar de vraag die voorligt bij deze discussie. Hij stelt dat een derde deel van de Nijmeegse arbeidsmarkt zich aan de andere kant van de Nederlands-Duitse grens bevindt. Er wordt structureel naar de Randstad gekeken, terwijl de Duitse burens fysiek natuurlijk veel dichterbij zitten. Nijmegen zou zich daarom sterk moeten maken voor de verbinding met Duitsland.

De voorzitter sluit de bijeenkomst om 14.00 uur en zegt afsluitend toe dat het verslag van deze bespreking in de coalitieonderhandelingen wordt betrokken.

	
FLIPOVERVELLEN Werk en Inkomen	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!

INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN WERK EN INKOMEN

In Nijmegen zijn meer dan 20.000 mensen werkeloos of arbeidsongeschikt. Doet de gemeente genoeg om deze mensen weer aan het werk te helpen? Wat zou er kunnen verbeteren?

- Aandacht voor diversiteit op de werkvloer (o.a. Voorwaarde voor gemeentelijke subsidie)
- Maak een samenhangend Deltaplan voor de ondersteuning van vluchtelingen; zie zorg en welzijn
- Cursussen en praktijkonderwijs voor ongedocumenteerden t.b.v. perspectief terugkeer of inburgering (model naar voorbeeld van Utrecht).
- Breng basisvaardigheden en burgervaarigheden op orde, zodat zo weinig mogelijk mensen achterblijven en zoveel mogelijk mensen actief kunnen deelnemen.
- IPS-trajecten die de gemeente inzet om psychisch kwetsbare mensen op een werkplek te zetten (laten kiezen) met begeleiding: wordt het effect gemonitord? Is het een succes? Of vallen mensen terug door te veel druk en stress? Wat is de uitstroom? – duurzaam werk? – opnieuw een crisisopname?
- Meer stadsbanen!
- Gemeente: neem ook zelf mensen met een beperking in dienst!
- Kijk bij 'Stadsbanen' ook naar banen voor hoger opgeleiden.
- Meer aandacht voor 45+!
- Werkbemiddeling voor 55+
- Afschaffing sollicitatieplicht voor ouderen in de bijstand.
- Minder naar re-integratie. Meer naar de mensen zelf, dus stadsbanen en dergelijke.
- Migranten en (ex-)vluchtelingen ervaren een hoge drempel bij het Werkbedrijf en de gemeente. Meer aandacht hiervoor.

Vindt u armoedebestrijding een belangrijke taak van de gemeente?

Wat kan de gemeente beter of anders doen op dit gebied? Welke hulp vindt u belangrijk?

- Jongeren helpen met schulden en informeren over instanties → website gemeente Nijmegen onder kopje 'Wijken' → instanties.
- Werkbedrijf flink korten? Nee – Ja.
- Meer zelfregie voor werkzoekenden ten behoeve van opleidingen.
- Zelf aan schuldhulpverlening doen en niet via dure bewindvoerders en incassobureaus.
- Voorkom dat werknemersformatieplaatsen ingeruild worden voor vrijwilligers (bijvoorbeeld beheer bibliotheken (RIBW): de bibliotheek is nu onbeheerd. Dit is kapitaalvernietiging).
- Fietsen van de Afac naar mensen die weinig inkomen hebben.
- De grootste bon van schulden zijn de toeslagen en heffingskortingen.
- +/- zeventien procent van de huishoudens heeft een laag inkomen, ondanks dat men betaald werk verricht! Een laag inkomen kent grote risico's voor het ontstaan van financiële problemen. Wat is nodig: een goede, kwalitatief deskundige, fijnmazige infrastructuur in wijken om schulden te voorkomen.
- Onmiddellijke hulp bij schulden. Geen wachttijd van weken en weken ...
- De langdurige armoede is toegenomen in Nijmegen! Schande!

Hoe kan de gemeente zorgen voor meer werkgelegenheid?

- Werkbedrijf.
- Jongerenloketweer met maatwerk in de wijk. Tijd nemen, investeren in contact én in de betrokkenen. Voorwaarde voor duurzame uitstroom.
- (Studenten) ROC en HAN helpen met stagemogelijkheden om zo schooluitval en studievertraging te voorkomen.
- Zet een Stadsbanenplan in om GGZ-ervaringsdeskundigen als ervaringsmedewerker te laten werken bij kleine zelforganisaties, zoals De Kentering
- Discriminatie op de arbeidsmarkt tegengaan. Uitzendbureaus namen & shamen!
- Advertentie: gezocht stadsecoloog met gevoel voor de Nijmeegse stadsnatuur. Meer de moeite waard! Info: IVN RvN - Bea Peeters – Nillisen
- Let ook op alternatieve werkgelegenheid, zoals bijvoorbeeld vrijwilligers op de Tuc Tuc, waardoor je een rol in de de maatschappij vervult en een verbindende rol voor de gebruikers van de Tuc Tuc vervult. Dit komt ten goede aan eenzaamheidsproblematiek, maar ook aan mobiliteitsproblematiek van de gebruikers.
- Het gaat niet goed met de markt in de stad. Marktkooplui dragen zelf nieuwe kandidaten aan, maar omdat de gemeente haar administratie niet op orde heeft, blijft dit liggen!

DEELVERSLAG 4 14.00 – 14.45u	
Rondetafelgesprek Aantrekkelijke stad én aantrekkelijke wij- ken	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!
Aantrekkelijke stad én aantrekkelijke wijken Nijmegen is een aantrekkelijke stad. We verwachten dan ook dat Nijmegen nog flink in inwonertal gaat groeien, en daar bouwen we veel nieuwe woningen voor. Maar hoe zorgen we ervoor dat tegelijkertijd ook onze oudere woonwijken aantrekkelijk blijven voor verschillende groepen, van het toenemende aantal zorgbehoevende ouderen, tot gezinnen met opgroeiende kinderen en starters op de woningmarkt?	

Gespreksleider: Noël Vergunst

Actieve deelnemers debat: Frits Baghus (Talis Woningcorporatie), Marianne Bakker (Green Capital Challenge), Cok Buijs (De Basis), Carin Hereijgers (Fietzersbond), Hans Heinink (Accio, huurdersvereniging van Talis), Bert Hogemans (Openbare Bibliotheek), Henk Horstink (Hengstdal/Vlindertuin/De Nieuwe Vlier), Han van Krieken (Radboud Universiteit), Barbara Kruise (Museum De Valkhof), Eva Middelhof (Schouwburg/Vereeniging), Rens Rikken (ACN), Hedwig Saam (Museum Het Valkhof), Hans Steeman (CPO De Getijden), Toine Taks (CNN/Doornroosje), Turgay Tankir (Huis voor de Binnenstad), Berend Titulaer (St. Huurteams Nijmegen), Hans Veltmeijer (Bewonersgroep De Zevensprong, Dukenburg), Jacqueline Veltmeijer (burger) en Conrad Wavy (De Wijkfabriek)

Aantal bezoekers: ong. 40

Verslag: Verslagbureau More Support (Wamel)

CLUSTER Wonen, huren, de wijk

- De heer Heinink acht de voorziene prijsstijgingen in de bouw een punt van zorg. De hoge grondprijzen maken het bijna onmogelijk om voor de sociaal zwakkeren te bouwen. Concreet heeft dit consequenties voor sociale woningbouw en starters.
Boodschap aan gemeente: Doe iets aan de grondprijzen teneinde bouwen mogelijk te maken voor woningcorporaties. Dit is belangrijk, ook voor starters in de woningmarkt.
- De heer Titulaer legt uit dat de stichting Huurteams zich vooral bezighoudt met de aanpak van malafide verhuurders. Het lijkt hem goed om de grote werkdruk binnen de stichting te signaleren.
Boodschap aan gemeente: Let goed op huisjesmelkerij en dergelijke. Dit in het belang van een leefbare stad voor studenten en andere Nijmegenaren.
- Wenselijk is dat Aldenhof weer een rechtstreekse busverbinding met het centrum krijgt.
- Eventuele versmalling van de Graafseweg is onwenselijk; dit tast de bereikbaarheid van het centrum aan en leidt tot ongewenst extra autoverkeer op parallelroutes.
- Groen: Dukenburg is het stadsdeel met het meeste groen van Nijmegen. De verkeersuitbreiding op de A73 legt hier echter veel druk op.
- Geen groen verwijderen zonder compensatie; Verbeter de duurzame leefomgeving door beheer en kapbeleid aan te passen aan deze ontwikkelingen;
- Trek de bestaande geluidswal A73 door en voorzie deze eventueel van zonnecollectoren;

- Maak natuurbeheer niet onderschikt aan de financiën;
- Behoud natuurwaarden en gebruikswaarde van groen door bescherming tegen grote evenementen.
- Financiën: In de toekomstverkenningen is het onderdeel financiën niet duidelijk.
- Maak gebruik van de mogelijkheden voor een vliegende start voor Dukenburg en betrek de bewoners hierbij.

De heer Veltmeijer vraagt aandacht voor het persbericht dat in het kader van de leefbaarheid van Dukenburg is uitgegaan. Dit is opgesteld door het Netwerk Zevensprong Dukenburg en bevat verbeterpunten voor Dukenburg in het kader van de leefbaarheid.

Dit persbericht is integraal opgenomen in de uitwerking van de flipovervellen bij het thema 'Aantrekkelijke stad en aantrekkelijke wijken.'

- Winkelcentra: De winkelcentra in Dukenburg zijn een punt van zorg.
- Er lijkt de komende jaren niets te gebeuren met de drie kleine winkelcentra.
- Er zijn geen concrete voorstellen voor (her)bouw van winkelcentrum Weezenhof.
- Nieuwbouw van winkelcentrum Meijhorst is nog onzeker. Mocht er een plan komen, dan is de kans groot dat de uitvoering jaren op zich laat wachten.
- Winkelcentrum Malvert verloedert.
- In het grote winkelcentrum in Zwanenveld komen steeds meer panden leeg te staan.
Boodschap aan gemeente: De gemeente zou in dezen een aanjaagfunctie vergelijkbaar met de binnenstad moeten hebben.
- Bouwen: Bouwprojecten in Dukenburg zouden verlaging van het inwonertal kunnen tegengaan en zorgen voor voldoende draagvlak voor voorzieningen.
- Allereerst de grotere locaties. Na invulling van het HAN-terrein in Tolhuis heeft bebouwing van het ROC-terrein in Zwanenveld topprioriteit.
Boodschap aan gemeente: Bouwprojecten in Dukenburg, met name het HAN-terrein in Tolhuis en ROC-terrein in Zwanenveld.
- Bereikbaarheid: Een goede bereikbaarheid van de binnenstad is voor inwoners van Dukenburg essentieel. De snelfietsroutes en het frequente openbaar vervoer worden dan ook als positief ervaren.

Verdere boodschappen aan de gemeente Nijmegen:

- De heer Steenman vraagt aandacht voor het CPO-project (Collectief Particulier Ondernemerschap). Het CPO omvat een groep mensen die levensloopbestendig wil wonen en daartoe schoolgebouwen gaat ombouwen tot levensloopbestendige en duurzame appartementen.
Dergelijke initiatieven zouden best wat beter mogen worden ondersteund door de gemeente.
Boodschap aan de gemeente: Maak er een politiek speerpunt van om dit soort initiatieven te ondersteunen.
- De heer Savy omschrijft De Wijkfabriek als een broedplaats voor ontmoeting, ontspanning, activiteiten. De Wijkfabriek organiseert graag activiteiten rond cultuur, kunst, ontmoeting. Dit soort plekken waar mensen elkaar vinden, is belangrijk voor de stad. De subsidie voor dit soort initiatieven geldt echter slechts voor twee jaar.
Boodschap aan de gemeente: Geef dit soort broedplaatsen een kans in de stad om levensvatbaar te worden. Volg hen een aantal jaren en bied structurele ondersteuning in plaats van slechts twee jaar.
- De heer Horstink geeft aan dat hij zich actief richt op Hengstdal. Participatie is belangrijk. Er moet nu worden gewacht op een participatieparagraaf waarop geen inspraak kan worden uitgeoefend en waar al maanden op wordt gewacht. Ondertussen worden veel initiatieven ontplooid.
Boodschap aan de gemeente: Sluit hierbij aan!
- De heer Rikken legt uit dat ACN een onafhankelijk netwerk betreft van allerlei partijen die professioneel bezig zijn met ruimtelijke ontwikkeling, architectuur en stedenbouw.
Boodschap aan de gemeente: ACN is graag bereid om haar kennis in te zetten om de stad mooier en beter te maken.

CLUSTER Cultuur

- De heer Taks memoreert dat CNN in het najaar van 2017 een viertal speerpunten voor het toekomstige college bij de gemeente heeft neergelegd.
In het verleden is er structureel te weinig geld vrijgemaakt voor de Stadsschouwburg en de Vereniging. Dit volstaat niet voor de potentie van CNN om een aantrekkelijke stad tot stand te brengen.
In de afgelopen jaren is voor circa 2,2 miljoen euro bezuinigd op cultuur. Dit heeft tot een zekere kaal-slag en een uitholling geleid. Er zou voorzien moeten worden in professionalisering en training voor al-le instellingen tegelijk, zodat de onderlinge verbinding kan ontstaan door middel van intervisie, coa-ching, kennisdeling.
Boodschap aan de gemeente: Pak de speerpunten op, die in het najaar bij het demissionair college zijn neergelegd, inclusief de discussie rond het museum De Valkhof.
- Mevrouw Middelhof stelt dat een gezond cultureel klimaat bijdraagt aan een aantrekkelijke leef- en universiteitsstad. De financiële problemen bij de Stadsschouwburg, de Vereniging en Het Valkhof werken door naar het inperken van de personeelsbezetting, bezuinigingen op de programmering en het onderhoud. Als dergelijke beeldbepalende instituten voor een stad gaan wankelen, heeft dit zijn weerslag op heel veel andere zaken in de stad.
Boodschap aan de gemeente: Kijk goed naar de stad Nijmegen en bepaal wat Nijmegen het nodig heeft. Zorg voor een gezond cultureel klimaat in de stad Nijmegen.
- Mevrouw Saam acht een goede culturele infrastructuur heel belangrijk voor Nijmegen. Niet alleen voor het centrum van de stad, niet alleen voor de inwoners van de stad, maar ook voor bezoekers die hier geld komen besteden, die komen studeren en bedrijven die zich willen vestigen. Een goed florerende culturele infrastructuur kan ook een economisch effect hebben.
Het museum heeft ook de zorg voor cultureel erfgoed. Dat biedt kansen voor het onderwijs en voor ie-dereen die in Nijmegen woont.
Boodschap aan de gemeente: Zorg voor een goede culturele infrastructuur. Tevens moet dit worden uitgelegd als een pleidooi voor een verdere verbetering van het totale Valkhofkwartier.
- De heer Hogemans biedt aan om een brug te slaan tussen cultuur in het centrum en cultuur in de wij-ken. De Openbare Bibliotheek heeft ook decentrale bibliotheken in de wijken. Naast het uitlenen van boeken is de bibliotheek bijvoorbeeld bezig met het uitrollen van educatieve programma's op scholen, armoedebestrijding, terugdringen laaggeletterdheid et cetera.
Boodschap aan de gemeente: De bibliotheek zou graag aansluiten bij initiatieven die in de wijk spelen. Cok Buijs:
- De heer Buijs geeft aan dat De Basis geen gesubsidieerde instelling is en dit ook niet wil zijn. Wél kan er reclame worden gemaakt voor een project dat thans wordt opgezet.
Vraag aan het college: Vanaf de derde week van mei wordt een maand lang een publiekscampagne gehouden om de nog ontbrekende financiering van The Wall te krijgen, het bouwen van een commu-nity die daadwerkelijk geld overheeft voor een talentenfabriek in Doornroosje. Met De Basis wordt ge-tracht een voorziening te creëren waarbij lokale bandjes uitgroeien tot een band die geld verdient.
Boodschap aan de gemeente: Ondersteun deze campagne!

CLUSTER Huis voor de Binnenstad

- De heer Tankir stelt dat bij een aantrekkelijke stad ook een aantrekkelijke, dynamische binnenstad hoort.
Boodschap aan de gemeente: De binnenstad verdient extra aandacht in de beleidsontwikkeling door het nieuwe college.
- De nieuwe gemeenteraad moet nog besluiten over de vorming van een binnenstadsfonds. Een deel van de winkeliers doet een bijdrage om mooie activiteiten te creëren in de binnenstad, terwijl andere winkeliers wel meeprofiteren, maar niet meebetalen. Een voorbeeld is de bekostiging van kerstverlich-ting.
- Citymarketing is een belangrijk instrument om de concurrentie met andere steden aan te gaan. Hier wordt nu door veel partijen invulling aan gegeven, zoals door de gemeente, het RBT KAN, de Vier-daagse et cetera.
- Mevrouw Veltmeijer suggereert een eventueel binnenstadsfonds uit te breiden naar de buitenwijken.

CLUSTER: Universiteit

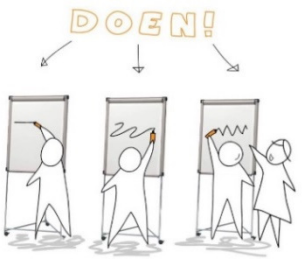
- De universiteit heeft enkele tientallen miljoenen toegewezen gekregen voor haar wetenschappelijke infrastructuur. Voorwaarde is dat het uniek in de wereld moet zijn. Dit zal mensen vanuit de hele wereld gaan aantrekken. Voor die mensen is het heel belangrijk dat er een fantastisch cultureel aanbod blijft en dat er een variatie aan woonvormen is. Ook op de campus ontstaat ruimte voor mogelijke woonvoorzieningen.
- Veel maatschappelijke vraagstukken worden door meerdere disciplines opgepakt. Op dit moment zijn er drie grootschalige initiatieven gestart op de universiteit, te weten Healthy Brain, Healthy Landscape en Healthy Society. In het kader van Healthy Brain zullen volgend jaar duizend inwoners van Nijmegen gezocht worden om mee te doen aan een grootschalig onderzoek.
Boodschap aan de gemeente Nijmegen:
 - Zorg voor een aantrekkelijk cultureel aanbod en een variatie aan woonvormen;
 - Heb de ambitie om de gelukkigste stad van de wereld te worden;
 - Betrek bij vraagstukken/problematieken ook de wetenschappers/studenten van de universiteit. Zij zijn graag bereid mee te zoeken naar oplossingen.
- Mevrouw Hereijgers stelt dat een aantrekkelijke wijk kan worden getypeerd als een wijk waar je veilig kunt oversteken, waar kinderen veilig kunnen spelen en waar mensen zich veilig weten.
Boodschap aan de gemeente Nijmegen: Kijk bij de (her)inrichting van wijken eens of er voor elk huis ook daadwerkelijk een parkeerplek moet komen, of er overall maximale bereikbaarheid met de auto moet zijn. Kijk of het mogelijk is hierover met de wijkbewoners om de tafel te gaan. Een en ander zal de huizenprijzen uiteindelijk doen stijgen.
- De stad Nijmegen is omgeven door bijzondere natuur. Verbeter de toegankelijkheid van deze gebieden voor fietsers én voor voetgangers.
- Mevrouw Bakker is betrokken bij de Green Capital Challenge. Ze is momenteel bezig met een project met drinkwatertappunten. Het project dient meerdere doelen, namelijk gezondheid, duurzaamheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid.
Boodschap aan de gemeente: Zorg voor kleur en fleur. Ondersteun het project rond drinkwatertappunten. De wijk wordt er leuker van, kraanwater is gezond en bij gebruik van hervulbare flessen komt dit ook het milieu ten goede.
- De heer Baghus stelt dat de huidige hoge bouwkosten realisatie van sociale woningbouw nagenoeg onmogelijk maakt.
Boodschap aan gemeente: Wees eens creatief. Kunnen we niet differentiëren? Kunnen we geen meerjarenprestatieafspraken maken, gekoppeld aan de Woonvisie en dan ieder jaar bijstellen? Dat is meer efficiënt en zodoende kan Talis een bijdrage leveren aan het wat goedkoper maken van de stad.

Namens de voorzitter van het Geluksplatform: Geluk is misschien wel het allerbelangrijkste dat men kan nastreven. Als Nijmegen moet het streven erop gericht zijn - naast de oudste stad van Nederland en de groenste stad van Europa – ook de gelukkigste stad ter wereld te worden.

De voorzitter van het Geluksplatform

De gespreksleider sluit het gesprek om 14.45 uur.

	
FLIPOVERVELLEN Aantrekkelijke stad én aantrekkelijke wij- ken	Stadsconferentie 14 april praat mee over Nijmegen!

INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN AANTREKKELIJKE EN LEEFBARE WIJKEN

Enkele teksten blijken voor meerdere thema's te zijn aangeleverd. Deze zijn eenmalig in dit verslag opgenomen.

- Onder de noemer 'Aantrekkelijke stad én aantrekkelijke wijken' is de tekst 'Manifest Geen Mens op straat; humane opvang voor uitgeprocedeerde vluchtelingen' op de flipovervelen gehangen. Deze tekst was reeds verwerkt onder de noemer 'Zorg en Welzijn'.
- Idem w.b. de vijf speerpunten voor de coalitievorming.

Doet de gemeente genoeg aan leefbaarheid in uw wijk? Wat kan verbeteren?

- Lindenholt: aandacht voor luchtkwaliteit (S100) en zandafgravingsverkeer. Geen vuurpotten meer toestaan;
- Plaatsing beweegtoestellen
- Een moestuin langs de Teisseldijk;
- Veel bankjes voor 'de verbinding';
- Wandelpad (struipad) in talud. Dit is ons in 2015 beloofd, maar ligt er nog steeds niet. (Lent langs singel) Is nog niet met grind verhard.
- Zonder groen is geen enkele wijk aantrekkelijk! Zelfs de binnenstad/het centrum niet. (IVN RvN)
- Wonen + werken + recreëren = leefbaar (zorg voor mix in wijken)
- Honden losloopgebied in Lent dreigt geheel te verdwijnen (Lent heeft een hoge hondendichtheid)
- Het transferium in Lindenholt wordt te weinig gebruikt → bus naar campus + centrum.
- Burgers meer gelegenheid bieden om mee te denken en te doen.
- Benedenstad beter verbinden met binnenstad.
- Meer aankleden van de stad (kunstenaars vragen).
- Vuilniszakken gratis aanbieden, want nu deze zo duur zijn, is dat voor veel mensen (bijv. uitkeringsgerechtigden) te kostbaar en komt veel afval op straat terecht. Zoeken naar manieren om die prikkel weg te nemen die er nu toe leidt dat het afval op straat wordt gegooid.

Windturbines 450 meter van Weurt? Nee, dank u!

(Aangeleverd pamflet)

Waarom krijg ik deze folder?

Wij verspreiden deze folder onder alle inwoners van Weurt vanwege de aanvraag van ENGIE om op het terrein van de energiecentrale in Nijmegen twee windturbines te gaan bouwen (op 450 meter vanaf Weurt en meer dan 170 meter hoog (Hoger dan de schoorsteen van de centrale.)

Raken we eindelijk van de vervuilende en ontsierende centrale af, krijgen we dit!

Wie zijn wij?

Wij zijn een groep verontruste inwoners en wij willen alle inwoners informeren over de gevolgen van plaatsing van windturbines op deze plek.

ENGIE heeft dat tot op de dag van vandaag nagelaten. Zij hebben geen moeite gedaan in gesprek te gaan met de inwoners van Weurt over hun voornemen. Ze laten in hun informatie alleen de mooie kant van de windenergie zien en nemen geen verantwoordelijkheid voor het toelichten van de schadelijke gevolgen.

Waarom maken wij ons druk over deze plaatsing?

Wij zijn niet tegen windenergie. Helemaal niet, alleen wél op deze plek. En dat heelt niets te maken met een eenvoudig niet in mijn achtertuin'. Maar wel met het volgende:

Weurt heeft al zoveel overlast. We hebben de erfenis uit het verleden. Bijvoorbeeld ernstige bodem- en waterverontreiniging door (soms illegale) stortingen, zoals vliegasslag door de voorloper van ENGIE. En er is nieuwe milieuvervuiling in het heden, elke dag weer. We hebben verkeersoverlast en veel fijnstof door de almaar drukker wordende Van Heemstraweg en de nieuwe oversteek en S100 rondweg met rotonde, waardoor we steeds vaker moeten aansluiten in de rij. We hebben industriegebied De Sluis, de haven, de containerterminal en industriegebied TPN West met vergunning voor de allerswaarste vervuilende industrie.

We hebben te maken met de drukbevaren Waal en het kanaal, waar veel gevaarlijke stoffen vervoerd worden via schepen die veel roet en andere vervuilende stoffen uitstoten. En er gaan minstens 200.000 keer vrachtwagens zand door Weurt rijden de komende jaren.

Daarnaast krijgen we ook alle geluidsoverlast die dit met zich meebrengt.

Deze windturbines zullen op allerlei manieren de leefbaarheid in ons dorp verder onder druk zetten en de rust en natuurbeleving in onze mooie uiterwaarden voorgoed verpesten; door extra geluidsoverlast en nieuwe lichtvervuiling bijvoorbeeld. Bijna heel Weurt krijgt te maken met de schaduwwerking van de wieken. En daarnaast passen industriële turbines van dit formaat volgens ons niet in het landschap en zeker niet op deze plek; er is geen gebouw zo hoog in heel Nijmegen als deze turbines. Kennelijk is men uitgekeken in Nijmegen op de mooie Sint Stevenskerk als landmark!

De gevolgen van turbines in een dichtbevolkt gebied, zoals hier te gebeuren staat, zijn fors.

ENGIE doet het voorkomen alsof dat niet zo is en claimt in de aanvraag voor vergunning dat men zich netjes aan de tot nu toe geldende regelgeving houdt. Dat zal vast, maar steeds meer blijkt uit wetenschappelijk onderzoek en ervaringen van omwonenden dat de gevolgen wat betreft slagschaduw, lichtflikkering en bewegingen (steeds waar te nemen draaiende wieken vanuit ooghoeken) voor mensen in de wijde omgeving ernstige consequenties hebben. Dat geldt ook voor geluid (voortdurend gebrom en gezoef) en vooral laagfrequent geluid (geluid dat moeilijk te horen is, maar veelal te voelen). Het leidt dan vooral tot gezondheidsklachten: zoals slapeloosheid, depressie en hartklachten.

Wat willen we [minimaal] bereiken?

Wij vinden dat Weurt al genoeg in de verdomhoek zit en heeft gezeten. Wij vinden dat buurgemeente Nijmegen, die zich dik maakt als 'Green Capital', wel wat meer verantwoordelijkheid kan nemen voor haar buurgemeente en niet allerlei problemen over zijn gemeentegrenzen kan gooien.

Wij vinden dat Weurt door dit project niet met nòg meer overlast moet komen te zitten. Daarom moet de gemeente Beuningen er bij de gemeente Nijmegen en de Provincie op aandringen dat bij het beoordelen van de aanvraag niet alleen gekeken wordt naar de gevolgen van deze turbines. Men moet ook rekening houden met de beschreven stapeling van milieuverontreiniging en de cumulatie van alle overlast in Weurt. Want genoeg is genoeg!

Wij hebben een petitie klaarstaan, zie de link op onze website windmolensweurt.nl. U kunt ons steunen door de petitie te tekenen. U kunt hier ook meer informatie vinden, evenals op onze Facebook-pagina windmolens 450 meter van Weurt.

Wilt U meehelpen met vervolgacties?

U kunt zich aanmelden via ons e-mailadres windmolensweurt@gmail.com.

Ook kunt u zich via dit mailadres opgeven voor onze nieuwsbrief.

Politiek

Tenslotte: wij vinden dat de Beuningse bestuurders en politieke partijen zich hard moeten maken voor de inwoners van Weurt en hen moeten steunen in het verzet tegen de extra overlast door wind-

turbines op deze locatie, midden tussen twee woonwijken (Weurt en het nieuwe Koningsdaal in Nijmegen), Wij hebben **alle politieke partijen in Beuningen** naar hun **mening gevraagd** over dit plan. Zodat we weten waarop op welke partij we moeten gaan stemmen op 21 maart!

Slechts drie van de partijen zijn het volmondig **met ons eens** dat windturbines op deze plek niet kunnen. Dat zijn **Groen Links, VVD en CDA**. De overige partijen vinden weliswaar soms dat de turbines te dicht op het dorp staan, maar dat de molens er mogen komen mits er wordt voldaan aan de wettelijke eisen en/of het instellen van een Omgevingsfonds. Zie voor de complete standpunten onze website 'www.windmolensweurt.nl'

Voor een daadwerkelijke verbetering van de situatie in Weurt willen wij samen met de Beuningse partijen verder gaan in onze acties richting gemeente Nijmegen, provincie en bedrijfsleven. Ook na de verkiezingen!

www.windmolensweurt.nl

Verbeterpunten voor Dukenburg

(Aangeleverde tekst)

Inbreng voor het nieuwe collegeprogramma

Wij, mede-Nijmegenaren en betrokken Dukenburgers, willen graag meedenken bij het realiseren van het nieuwe collegeprogramma.

Maar ook: deze keer willen wij wèl vooraan staan als er nieuw beleid wordt gemaakt. Onze mooie wijken hebben aandacht en daden nodig.

Uit het hart gegrepen

De volgende woorden uit 'Toekomstverkenningen Dukenburg' zijn ons uit het hart gegrepen.

"Extra inzet ten behoeve van een goede toekomst voor Dukenburg vraagt om keuzes van een nieuw gemeentebestuur. Het is immers niet de eerste keer dat het gemeentebestuur zich buigt over de toekomst van Dukenburg en eerdere toekomstplannen zijn niet altijd tot uitvoering gekomen. Om ambities voor dit stadsdeel waar te maken, is er meer menskracht en middelen nodig"

En verder: we kunnen plannen alleen realiseren in partnerschap met de bewoners van Dukenburg en organisaties die investeren en/of actief (willen) zijn in Dukenburg, zoals bedrijven, woningcorporaties, ontwikkelaars, beleggers en maatschappelijke instellingen.

We verwachten dat een programmatische aanpak nodig zal zijn die lang doorloopt".

Winkelcentra

We hebben grote zorgen over de winkelcentra in Dukenburg. Het lijkt erop dat in de komende jaren niets gebeurt met de drie kleine winkelcentra. Er zijn geen concrete voornemens voor de (her)bouw van winkelcentrum Weezenhof. Nieuwbouw van winkelcentrum Meijhorst is nog steeds niet zeker. Mocht er toch een plan komen, dan is de kans erg groot dat de uitvoering jarenlang op zich laat wachten. Winkelcentrum Malvert verloedert. In het grote winkelcentrum in Zwanenveld komen steeds meer panden leeg te staan. Slechts af en toe is er invulling. De gemeente zou een aanjaagfunctie moeten vervullen, vergelijkbaar met die voor de binnenstad.

Bouwen

We pleiten voor bouwprojecten in Dukenburg. Dit kan verlaging van het inwonertal tegengaan en zorgt voor voldoende draagvlak voor voorzieningen. Allereerst de grotere locaties, waarover gemeente en bewoners het eens waren in 'Hart voor Dukenburg'. Na invulling van het HAN-terrein in Tolhuis heeft bebouwing van het ROC-terrein in Zwanenveld topprioriteit.

Leefbaarheid

Bij het verkiezingsdebat in februari waren de meeste politieke partijen het erover eens, dat in Dukenburg onvoldoende wordt geïnvesteerd. De leefbaarheid is achteruitgaan. De Stad en de Wijkmonitor 2018 bevestigen dat. Eenzaamheid vormt een groot probleem. Dukenburg is als slaapwijk opgezet en mist kleinschalige wijkvoorzieningen om elkaar te ontmoeten. De vergrijzing en verminderende mobiliteit van de Dukenburgers verdient ook veel aandacht. Nieuwe experimenten voor mobiliteit (zoals Tuk Tuk's e.d.) zijn hard nodig

Bereikbaarheid

Een goede bereikbaarheid van de binnenstad is voor inwoners van Dukenburg essentieel. We zijn daarom blij met de snelfietsroutes en het frequente openbaar vervoer. Wel moet Aldenhof weer een rechtstreekse busverbinding met het centrum krijgen.

De belangrijkste autoroute blijft de Graafseweg. Eventuele versmalling hiervan tast de bereikbaarheid van het centrum aan en leidt tot ongewenst extra autoverkeer op parallelroutes, zoals Molenweg-Tweede Oude Heselaan en Muntweg-Groenestraat-Willemsweg.

Groen

Dukenburg is bekend om het groen. Veel Nijmegenaren genieten daarvan. De uitbreiding van het verkeer op de A 73 en Thermen in De Berendonck leggen extra druk op het Dukenburgse groen met name in Park Staddijk,

Daarom:

- Geen groen verwijderen zonder compensatie;
- Verbeter de duurzame leefomgeving door beheer en kapbeleid aan te passen aan deze ontwikkelingen;
- Trek de bestaande geluidswal A 73 door;
- Maak natuurbeheer niet ondergeschikt aan financiën. Geef bepaalde plekken (net zoals Gofertpark en Kronenburgpark) een beschermde status. Bijvoorbeeld het Park Staddijk, Geologenstrook;
- Dukenburgse bosjes: die kunnen niet behoorlijk binnen bestaande middelen voor openbaar groen onderhouden worden;
- Houd natuurwaarden en gebruikswaarden van groen in stand door bescherming tegen grote evenementen.

Financiën

In de toekomstverkenningen is het onderdeel 'Financiën' niet duidelijk. Wij kunnen ons vinden in een vliegende start voor Dukenburg. Dat daarvoor voor de eerste twee jaar een startkapitaal noodzakelijk is om inzicht te krijgen in kansrijke projecten en bijbehorende kosten, is helder. Maar gebruik wel mogelijkheden om nu te beginnen. Betrek vanaf het begin de Dukenburgers hierbij.

Netwerk Zevensprong

Meer informatie:

Toon Kerssemakers: toonkerssemakers@hotmail.com Tel: 06-57326720

Hans Veltmeijer: hans.veltmeijer@ginail.com tel: 06-50444807

Hoe beoordeelt u het onderhoud van de openbare ruimte? Wat kan verbeteren?

- Meer rekening houden met diverse bodemstructuren (bijv. Dukenburg)
- Meijhorst bomenparkje onderhoudsstatus 'park' geven
- Dukenburg verdient alle aandacht! (vergrijzing, voorzieningen voor ouderen nodig, winkelcentra)
- Opknappen perkje Kitty de Wijzeplaats
- Het geld dat opgehaald wordt via hondenbelasting, wordt niet eerlijk verdeeld. (2/3 algemene middelen)

Wat vindt u van het voorzieningenniveau van uw wijk? Wat kan verbeteren?

- Meer speeltuinen voor kinderen van 8 tot 12 jaar. Meer klimrekken en hogere schommels. (Bielzen?)
- Meer aandacht voor zwerfvuil en groenonderhoud
- Ondersteunen van wijkonderneming-middelen en regelgeving soepeler
- Meer samenwerking tussen de verschillende afdelingen van de gemeente
- Hondenbelasting moet stoppen!
- Meer openbare toiletten in de binnenstad.
- Waalfront, Koningsdaal + Handelskade missen supermarkt + retail.

Hoe wilt u zelf invloed hebben op het groen of voorzieningen in uw wijk?

- Meld- en herstellijn verdient een pluim!

- Moestuin in Zwanenveld.
- Tijdig mogen participeren bij groenplannen en hun onderhoud.
- Subsidies buurtinitiatieven makkelijker aan te vragen.
- Drie buurttuinen in Hengstdal willen een gezamenlijke kas aan de Hengstdalseweg in Groen. Graag medewerking voor procedures. 06-14985928 Henk.
- Maak budgetten vrij voor (ideeën van) wijkbewoners
- Bevorderen en makkelijker toekennen ideeën die burgers aandragen
- Meer groen en bomen in de stad, m.n. binnenstad en nieuwe Handelskade.
- Students make use of the central library → disturbing & busy.
- More places for studying: cafés, good facilities (internet) .
- Stadsbomen + fruitbomen.

Voelt u zich veilig in uw wijk? Hebt u tips?

- Openbare ruimte (buiten) voor rolstoelgebruikers/kinderwagens en rollators
- Schuine trottoirs. Slechte op- en afritten.
- Niet toegankelijke treinen en bussen.
- Bestrijding overlast aan de Waalkade (verplaatst vanaf Kronenburgerpark) (Dealen)

INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN CULTURELE VOORZIENINGEN

Wat vindt u van het cultuuraanbod in Nijmegen? Wat kan verbeteren?

- Geschiedenis Nijmegen: evenement/stadswandeling (routekaart)
- Bordjes stadswandeling (VVV?)
- De Romeinen naar museum KAN terug. Moderne kunst uit museum.
- RED HET MUSEUM, de Schouwburg en de Vereeniging.
- Meer in gesprek met de wat jongere mensen die bij Het Valkhof werken.
- Broedplaats 'De Basis' zwaar ondersteunen → jonge bandjes. Als icoon en prominent belangrijk in de popketen → aantrekkelijk vestigingsklimaat.
- Meer jazz!
- Meer ruimte voor nieuwe, culturele projecten: minder regels, meer eigen verantwoordelijkheid. Meer experimenteren en daarvan leren.

Vindt u de binnenstad voldoende aantrekkelijk? Wat kan verbeteren?

- Gebouwen/winkels Smetiusstraat verbeteren.
- Dukenburg: geen voorzieningen aanwezig!
- Helemaal mee eens! Meer horeca daar of filmhuis. (Kan ook in wijkcentrum)
- Prullenbakken verfraaien met allerlei soorten bloemen (beschilderen) -> stad fleurt op
- Meer bomen in de binnenstad

Zorgen we voor een bruisende binnenstad, die tegelijkertijd leefbaar blijft voor bewoners?

- Ook voor een binnenstad/centrum geldt: groen=leefbaarheid. Dus ook voor de binnenstad geldt: nog meer groen!
- En meer (be)leefbaar maken voor de senioren. (IVN RvN + persoonlijke mening)
- Zoek de gezamenlijke dynamiek van verschillende, culturele instellingen. Wat maakt je sterk?
- Blijf actief de verbinding zoeken, ook met de kleinere instellingen. Denk bijvoorbeeld aan de Joris Ivens (stichting) en de nationale uitstraling.
- Houd cultuur en onderwijs dicht bij elkaar, tegen alle bezuinigingen in.
- Als NEC en sport geld krijgen, dan ook voor een museum!
- Museum niet te duur.
- Musea moeten samenwerken (bespaart kosten).
- Bij een grote stad hoort een museum!
- Museum is een bodemloze put: sluiten! Geef het geld maar aan de zorg.
- Internationaal cultureel centrum (talen, international original foods)
- Meer straten met vrouwennamen.

INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN BOUWEN EN WONEN

Zorgt de gemeente voor voldoende woningen? Wat kan beter?

- Als oude woonwijken worden afgebroken (Rozenbuurt, Willemskwartier, Nachtegaalplein, Lijsterbestraat enz.) komen er stevast minder woningen voor terug. Dat vind ik niet kunnen. Er is juist vraag naar meer woningen. Daarvoor worden wel weilanden buiten de stad volgebouwd. Ik ben voor de compacte stad en zie steden als Parijs als voorbeeld. Bouw dicht op elkaar en zorg voor minder, maar kwalitatief hoogwaardiger groen. Dan hou je de groene ruimte rond de stad open (Dat moet GroenLinks aanspreken).
- Gedurende de afgelopen 140 jaar is Nijmegen in omvang 40 keer groter geworden en qua, bevolking 8,5 keer groter. Hoe lang wil de gemeente deze groei voortzetten?
Mijn adviezen:
 - dicht op elkaar bouwen (dan haal je meer uit de grondprijs)
 - hoger bouwen waar het kan.
 - bij afbraak eisen dat minstens hetzelfde aantal woningen terugkeert.
 - wat groen opofferen, meer kwalitatief groen aanplanten.*Hylke Roodenburg*
- SVP: Bouw woningen/appartementen voor senioren. Dan komen woningen met voldoende slaapkamers beschikbaar voor gezinnen en hoeft er minder 'groen' te worden opgeofferd
- Bij bouwen en wonen hoort GROEN (bomen en struiken et cetera) Pas met toevoeging van groen is een project klaar! - *IVN RvN*
- SVP: Meer in gesprek, info en participatie vanaf begin! *Henk, De Nieuwe Vliert.*
- Veel overlast kamerverhuur (Marialaan) Niemand doet er iets tegen.
- Dukenburg: prioriteit geven aan bebouwing ROC-terrein.
- Bespaar kosten en tijd door de prestatieafspraken te wijzigen van één keer per jaar, naar een keer per 2 à 4 jaar. Koppel de termijn in de Woonvisie aan de prestatieafspraken. Vervolgens ieder jaar monitoren en bijstellen, zo nodig.

Voor welke groepen moet de gemeente zich vooral inspannen: huurders of kopers? Dure of goedkope woningen? Studentenhuisvesting?

- Meer appartementen voor ouderen (koop).
- Ik wil mijn eigen huis isoleren. Bij de vergunningaanvraag vraagt de gemeente informatie die niet nodig is om de aanvraag voor isolatie te beoordelen. Hierdoor wordt het heel veel gedoe en mogelijk te duur. Maak het makkelijker om je huis te verduurzamen!
- Het wordt een zorg om - gezien de prijsontwikkeling in de bouw - 'sociale huurwoningen' te bouwen. Wat zijn op dit punt de plannen van de coalitie?
- Psychisch kwetsbare mensen leven beter /stabiel in betaalbare woningen, in veilige, rustige wijken, dan in wijken met geconcentreerde armoede, overlast en onveiligheid.
- Zorg voor meer studentenhuisvesting + starterswoningen om doorstroom van studentenwoning naar starterswoning te bevorderen.
- Wachttijden Entree verkorten.
- Inspannen voor huurders.
- Doorstroom statushouders bevorderen → voorrang op woning.
- Veel meer huurwoningen voor mensen die geen aanspraak maken op sociale huur.

Hoe zorgen we dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen huis kunnen blijven wonen?

- Meer bekendheid geven aan projecten zoals Bewust Wonen.
- Initiatieven voor CPO's die duurzaam, levensbestendig willen (ver)bouwen ondersteunen, zoals CPO De Getijden
- Verduurzamen van woningen en buurt aantrekkelijk/groen houden
- Nijmegen Noord meer mixen
- Ook binnen concepten als 'Plant je vlag' eisen stellen aan samenhang binnen bestemmingsplannen.
- Meer tiny houses (tijdelijk) mogelijk maken.
- Huisjesmelkers aanpakken, bijvoorbeeld vanwege te hoge huur en slecht onderhoud heel slecht. Extra ondersteuning huurteams. Je hebt als huurder vaak gelijk, maar dat krijgen is nog wel erg lastig.
- Seniorenwoningen opnemen in de mix van de woningvoorraad.
- Levensloopbestendig wonen in de Waalsprong / Hof van Holland
- Meer aandacht voor en investeren in Dukenburg: opknappen en verbeteren.
- Geen muziekwijk in de Celciusstraat, wel wonen betaalbaar).
- Corporaties willen wel!

- Meer hoogbouw naar voorbeeld Handelskade (duurzaam grondgebruik).
- Schoner (zwerfafval).
- Stel ambities op voor wat je wilt bereiken en daag vervolgens de burgers en bedrijven uit deze waar te maken. Faciliteer hen hierin!
- Aanpassingen huis & tuin en box scootmobiel.
- Oude ambitie: Waalpanorama (Hezelpoort).
- Dorpsingel!
- Studentenhuysvesting: huiseigenaren willen ook een stem bij nieuwe regelgeving. Ze zijn zich aan het verenigen omdat ze als een gesprekspartner een plaats aan tafel willen hebben. .
- Snellere procedures
- Gemeente moet zich inspannen voor bewoners; niet beperken tot investeringen.
- Alle nieuwbouw / nieuw te bouwen, inclusief zonnepanelen
- Huisjesmelkerij aanpakken: huurteams en voorlichting over rechten.
- De huren laag houden
- Meer huurwoningen voor de laagste inkomens
- Grotere betaalbare appartementen bouwen zodat ouderen door kunnen stromen en dan een woning achter kunnen laten voor jongeren (2x)
- Dan is er minder huishoudelijke hulp nodig
- CPO De Getijden in Nijmegen is een collectief dat de Lourdesschool in de Veldstraat in Nijmegen aan het verbouwen is tot 17 duurzame en levensloopbestendige en gasloze woningen / appartementen. Tevens om een woongemeenschap te creëren met aandacht en ondersteuning voor elkaar. De gemeente Nijmegen ondersteunt dit project (deels). Het aanvragen van gemeentelijke en landelijke subsidie is lastig omdat voorwaarden en regels zijn geënt op de klassieke VvE's en niet op dit soort initiatieven en woonvormen.
- Graag gericht beleid met onze ervaringen als uitgangspunt om meer van dit soort initiatieven te ontwikkelen en ondersteunen. Daar ook het ambtenarenapparaat voor inzetten, nu te veel afhankelijk van één persoon en interne & externe druk.

INPUT INWONERS VIA FLIPOVERVELLEN VERKEER

- Zorg om zandwinning ca. 60/65 vrachtwagens. Betere communicatie!
- Op Plein 1944 wordt t veel gereden.
- Claxonneren bussen.
- **Bloemist??** tegen rijrichting.
- Verkeer = continu in een stad en goed voor alle contacten. Zuurstof (O₂) is ook nodig voor iedere stad. Dus, denk aan bomen etc. langs verkeerswegen. Dan zien die wegen er ook aantrekkelijker uit. (IVN RvN). Bijvoorbeeld Muntweg. Beter één keer goed als twee keer slecht.

Wat zouden we kunnen doen zodat mensen binnen de stad vaker de fiets of OV gebruiken?

- Waarom is de fietsroute langs de Groesbeekseweg (vanaf kruising Heijendaalse weg tot Sophieweg) nog altijd van klinkers gemaakt en ligt hier geen snelfietsroute? *Vriendelijk dank namens scholieren Goesbeek en cliënten Pro Persona Nijmeegse Baan*
- Bredere fietspaden, desnoods ten koste van rijstroken voor de auto.
- Idealiter: zodra fietser op de knop drukt, moeten auto's wachten! (*Hylke Roodenburg*)
- Herstel fietspaden in de buitenwijken.
- Fietspaden en groen.
- Kwaliteit onderhoud Dukenburg.
- Looproutes -> rondjes & herkenbaarheid.
- Toegankelijkheid openbare ruimte: rolstoel/kinderwagen/rollator. Zwaneveld: schuine stoepen, carports (zie ook aantrekkelijke en leefbare wijken)
- Gratis OV-invoering.
- Ook na 19.00-20.00 uur voldoende bussen vanaf en naar Plein 1944.

Wat vindt u van het openbaar vervoer (bus, Breng, Flex, trein) in Nijmegen? Wat kan beter / anders?

- Herstel spoorlijn Nijmegen – Kleve voor een betere verbinding met Duitsland, ook t.b.v. werkgelegenheid! Met modern materieel -> Arnhem – Emmerich -> Venlo – Hamm -> etc. www.vi&v.eu
- Houdt de reactivering van de lijn Nijmegen – Kleve hoog op de agenda. Maar niet met dieseltrein! Kijk dan naar een waterstoftrein, zoals in Friesland / Groningen.
- Werkgelegenheid in Duitsland is groot. Zorg voor goed vervoer (Trein!) 20 minuten rijtijd.
- Zorg vanwege bussen binnenstad met name voor de ouderen en minder validen.
- Digitalisering & flexvervoer enz.
- Structuur Dukenburg & lijnvoering eigen 'Tuc-Tuc' al la Waalboog. 27/28 K p/auto Neerbosch.
- Ouderen zouden maximaal 8 minuten hoeven te lopen.
- Herstel buslijn 7 of aanpassing lijn 2 voor bewoners Gildekamp. Vergelijken met route lijn 6.
- Te lang of geen bus.
- Isolement.
- Lijn 3 terug OH-Afrik. Pro Persona Holto Brand.
- Openbaar vervoer minder duur.
- Breng Flex is niet de oplossing voor alles -> lange wachttijd.
- OV Campus Nijmegen naar Wageningen, naar Kleve, naar vliegveld Weeze.
- Oplossing Shweeb – innovatie – regiohip – gezond – max energiezuinig – economie stad.

Wat vindt u van de bereikbaarheid van de binnenstad/voorzieningen per auto/OV/fiets? Wat kan verbeteren?

- Dukenburg = voorbeeld: fietspaden niet ten koste van voetpaden.
- Verbind wijken! Schuylenburgweg!
- Tolhuis voetganger naar Zwaneveld/Tolhuis # Klokbouw!!
- Haal in vredesnaam z.s.m. de bus uit de Burchtstraat
- Bus door Burchtstraat laten rijden (ROVER-Nijmegen)

Wat vindt u van de parkeervoorzieningen in de (binnen)stad? En de tarieven?

Tarieven niet verlagen om autogebruik niet te stimuleren

Wat vindt u van de fietsparkeervoorzieningen in de binnenstad?

- Handhavend optreden w.b. storend fiets- en scooterverkeer

- Betere – hogere – drempels in woonzones, maar wel goed voor fietsers zorgen zodat 30 km ook echt 30 km is. Duidelijke signalering (incl. bebording borden).
- Bus uit de Burchtstraat (4x)
- Bus uit de Burchtstraat, mits bereikbaar voor ouderen (4x)
- Bus in de Burchtstraat (2x)
- Kleine bus in de Burchtstraat.
- Oversteken voor fietsers vanuit Grote Boel naar Terracottastraat over Griftdijk. De Griftdijk is nu heel erg druk en er wordt hard gereden. Fietsoversteekplaats.
- Handhaven op fietsers die illegaal door het centrum fietsen. Plus meer toezicht: er wordt te veel op de stoep gefietst zonder licht.
- Dorpensingel (ook handig als bouwweg Vossenspels Midden Noord)
- Cruises meren aan Hoe gaat het straks met transport door de stad? (touringcar?)
- Verkeer van beide kanten op de Waalkade doorrijden.
- Autoverkeer Kronenburgersingel neemt sterk toe. Woongenot vermindert.
- Te weinig fietsparkeervoorzieningen in de binnenstad. Dak Molenpoort hiervoor gebruiken?
- Te weinig vergunningen voor de bewoners. Lange wachttijden en te dure vergunning in de garages.
- Minder bussen door de Burchtstraat. (Gids toeristen)
- Voetpad vanaf Waalbrug.
- Fietspad Keizer Traianusplein / Barbarossastraat klopt niet.
- Meer en behoud hondenlosloopgebieden.
- Dorpensingel aanleggen (ontlasten Laauwikstraat enz.)
- Alle diesels uit de hele stad.
- Brommers en scooters in de stad en Kronenburgerpark 'rijden je van de sokken'.
- Meer frequent OV.